

Nepriklausoma

Lietuva

Lietuvos nacionalinė
M. Mažvydo biblioteka

ALP(LEA)2828

LITUANIE INDEPENDENTE • INDEPENDENT LITHUANIA WEEKLY

Nr. 40 * 1984 * SPALIO - OCTOBER 4 d.

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

7722 GEORGE St., LA SALLE, P.Q. H8P 1C4. Tel.: 366-6220 50 c.

SAVAITINIAI ĮYKIAI

Naujasis Kanados Ministras Pirmininkas Brian Mulroney su JAV prezidentu Ronald Reagan'u.

KARALIUS HUSEINAS VĖL SIEKIA VIENYBĖS

Jordano karalius Hussein'as atidare reguliarią parlamento sesiją, kviesdamas arabų valstybes susivienyti.

Syrija mano, kad Hussein'o bandymas atstatyti diplomatinius ryšius su Egiptu, gali karaliui kainuoti gyvybę.

Karalius Hussein'as gynė savo nutarimą ir kaltino JAV už "atidėliojimą ir svyravimą" dėl Vidurinių Rytų problemų.

Karalius Hussein'as tiki, kad susitalkius su Egiptu, kiti arabų kraštai padarytų panašius žygius ir atstatytų arabų tarpusavio ryšius, kurie būtų tvirti ir švarūs. Jis tačiau atmetė Izraelio kvietimą tiesiogiai derėtis dėl taikos.

SOVIETŲ KOSMONAUTŲ REKORDAS

Iš Maskvos pranešama, kad spalio 2 d. į žemę sugrįžo 3 sovietų kosmonautai, išbuvę erdvėje rekordinį 237 dienų skaičių. Beorėje erdvėje buvimas nepakenkęs jų sveikatai ir saviijautai.

Netrukus paaiškėjo kosmonautų pasikalbėjime su reporteriais, kad jiems labai sunku vaikščioti.

RAUDONOJI KINIJA ŠVENČIA 35 - METŲ

Kinija, švėsdama savo 35 m. komunistinio režimo sukaktį, surengė grandiozinį parodą Pekinge, prisilaikant Hitlerio ir Stalino tradicijų.

Pusė milijono žygiavo pro estradą parade, kurį priėmė 80 - metis Deng Xiaoping. Bombonešiai ir kovos lėktuvai skrido virš galvų, tankų, ginkluotų važmenų su personalu ir raketinių patrankų banga po bangos ke-

liavo Pekingo milžiniškuoju Tienanmen Skveru. Juos lydėjo maršo žingsnių kariuomenės daliniai (viso Kinija turi 4.2 mil. karių).

Deng Xiaoping užėmęs vadovą postą 1978 m. pirmą kartą dabar viešai tarė žodį, pagirdamas Kinijos atnaujinimą, vykdamas jo paties reformas. Jis priėmė karių rikuotes vežamas juodame limuzine.

Tūkstančiai parado dalyvių nešė pomponus, milžiniškus plakatus ir vėliavas, žygiuodami užnugaryje brandolinių raketų, olimpinį atletų, robotų ir 100 išpuostų vežamų platformų.

500 orkestrantų grojo Kinijos himną, 100 ginklų iššovė 28 salvių salūtą, prasidebant parado militarinei daliai - pirmą kartą matomai viešai nuo 1959 m. Spalvų ir ornamentų keitimasis 100.000 jaunimo skvere atliko estradiniu būdu įvairius simbolius - Kinijos vėliavą, žemėlapi ir raides, kurios žymėjo šūkį: "Tegyvuoja ilgai motina tėvynė, tegyvuoja ilgai komunistų partija".

Changan Avenue maršo žingsnių pražygiavo 18 pulkų kareivių, jūrininkų, lakūnų, policininkų, slaugių.

Idomu pažymėti, kad išvakarėse šios šventės, premjeras Zhao Ziyang valstybiniame pokilyje Didžiojoje Halėje pareiškė, jog Kinija yra pasirodusi pasitaramams su Taiwan vyriausybe, kad būtų pasiekta taikingo susijungimo "priimtino abejoms pusėms".

Atnaujintoji po Mao Kinija, atrodo, turėtų "atsinaujinti" ir savo pažiūroje į Taiwaną, ir palikti šią valstybę ramybėje, jos pačios pasirodymo valdymosi formoje. Žmonių juk Kinijai netrūksta...

JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS LITERATŪROS PREMIJA

JAV Lietuvių Bendruomenė skiria 3.000 dol. literatūrinę premiją 1984 m. už lietuvių išeivijos grožinę kūrybą, išleistą 1984 m., arba už bet kada parašytus rankraščius.

1. Premija skiriama atsižvelgiant tik į svarstomojo kūrinio meninę vertę. Jei nebūtų gauta premijuotino lygio veikalų, vertinimo komisija pasiūlys Kultūros Tarybai 3 išeivijos rašytojus, premijuotinus už bendrąjį įnašą į grožinę lietuvių literatūrą. Vienam iš jų Kultūros Taryba, susitarusi su vertinimo komisija, skirtų 1984 m. premiją.

2. Premijai veikalus atsiųsti paskutinė data 1984 m. gruodžio 31 d.

3. Premijai veikalai siunčiami Kultūros Tarybos vice pirmininko adresu: Viktoras Mariūnas, 1994 Beverly Hills Dr., Richmond Hts., Ohio 44143, tel.: (216) 481-4534.

Apie gautus rankraščius bus pranešta siuntėjams. Už paštuose užkliuvusias ar dingusias siuntas Kultūros Taryba neatsako. Spaudinius siųsti tik paprasta siunta, nereikalaujanti gavėjo parašo.

4. Rankraščių pakanka atsiųsti po vieną nuorašą. Jei po daugiau, palengvintų komisijai darbą. Jie bus grąžinami. Knygų atsiunčiam po penkias. Pageidautina, kad rankraščiai būtų rašyti mašinėle, bet bus priimami ir lengvai išskaitomi ranka rašyti kūriniai.

5. Vertinimo komisijos sudėtis bus paskelbta vėliau.

6. Prie siuntos pridedama autoriaus tikroji pavardė, adresas ir telefono numeris.

Premiją laimėjusio rankraščio autorius galės tartis dėl jo išleidimo.

Pastaba: 1985 m. premija bus skiriama už liutuanistinės tematikos mokslo veikalą.

JAV LB Kultūros Taryba

PRANEŠA ALTA

WASHINGTONAS DOMISI PETKAUS LIKIMU

Europos saugumo ir bendradarbiavimo komisija Washingtone savo biuleteny "CSCE Digest" rugpjūčio 14 d. rodo gilų susidomėjimą kalinamo Viktoro Petkaus likimu. Skelbia apie tai, kad Tarptautinis Raudonasis Kryžius prašytas prarasti pasiteiravimą apie Petkaus padėtį. Prie jo kalinamo Permėje, nebuvo prileista net jo žmona, nuvykusi jį aplankyti. Sen. Percy specialiai kreipėsi į Tarptautinio Raudonojo Kryžiaus direktorių, kad padėtų kalinamajam V. Petkui.

EDW. DERWINSKI KALBĖS KONGRESE

Aukštas Valstybės departamento pareigūnas Edward J. Derwinski sutiko iš Washingtono atvykti į Amerikos lietuvių Kongresą ir pasakyti kalbą banketo metu. Jam Amerikos Lietuvių Tarybos kvietimą perteikė į Washingtoną nuvykęs kun. J. Prunskis.

KALBĖTOJAI AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESE

Dešimtame Amerikos Lietuvių Kongrese, kuris įvyks spalio 27-28 d. Chicagoje, apie Amerikos Lietuvių Tarybos penkerių metų darbą pranešimą padarys dr. K. Šidlauskas. Toliau Kongrese adv. P. Žumbakis kalbės Lietuvių Teisėms Ginti reikalais ir apie lietuviams neleistinai keliamas bylas. Apie mūsų diplomatinių institucijų darbą Lietuvos laisvinimo srityje kalbės Lietuvos atstovas prie Vatikano St. Lozoraitis, Jr., apie Amerikos Lietuvių Tarybos susikūrimą ir tolimesnes veiklos perspektyvas kalbės pirmosios ALTO valdybos narys J. Liaučka, apie jaunimo įtraukimą į Lietuvos laisvinimo darbus skaitys Alg. Šilas. Kongreso bankete kalbės iš Washingtono atskridęs Edv. Derwinski ir VLIKo pirm. dr. K. Bobelis, kuris baigiamajame posėdyje padarys svarbų pranešimą apie tarptautinę politinę raidą ir Lietuvos laisvinimo darbus.

LIETUVIAMS PALANKUS ŽURNALAS

Miunchene leidžiamas žurnalas "ABN Correspondence" savo paskutiniajame numeryje išspausdino VLIKo pirm. dr. K. Bobelio straipsnį apie Lietuvą ir Sovietų Sąjungą spausdina tęsinį Pabaltiečių Komiteto internų paruoštą straipsnį apie Lietuvos rusifikaciją, įdėjo Cicero ALTO skyriaus rezoliuciją apie deportacijas, kalinimus, egzekucijas Lietuvoje ir apie Reagan, o pastangas prieš Maskvos priešpaudą.

GUBERNATORIAI DOMISI LIETUVOS REIKALAIS

Į Chicagoje šaukiamo Amerikos Lietuvių Kongreso garbės komitetą sutiko iėti Michigano gubernatorius Anthony S. Earl, New Jersey gubernatorius Thomas H. Kean, Connecticut gubernatorius William A. O'Neill, Illinois gubernatorius James R. Thompson. Taipgi į garbės komitetą sutiko iėti Chicagos meras Harold Washington, JAV Latvių Sąjungos pirm. Visvaldis V. Klive, JAV Estų Tautinės Tarybos pirm. Juhan Simonson. Iš valdininkų dar į garbės komitetą įeina Cook apskr. komisierius Kazimieras G. Oksas.

PRANEŠA ELTA

KOMENTARAS APIE "PASITURINČIUS PABALTIO MIESTUS"

Liepos 22 d. "Washington Post" pasirodęs Dusk DODERIO straipsnis "Pasiturinčių Pabaltio miestų gilius šakys susilaukė kritiško komentaro to paties dienraščio rugpjūčio 7 d. numeryje. Mado KARI, Jungtinio Pabaltio Kilmės Amerikiečių Komiteto pirmininkas, sutinka su Doderio teigimu, kad "lietuviai išlaiko savo kalbinę tapatybę... kad jie didžiuojasi savo tautybe ir ketina išlaikyti savo ypatingą gyvenimo būdą". Tačiau, rašo Kari, Doder pamiršta paminėti, jog už darbo vaisius Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje reikia mokėti brangią asmens teisių kainą. Už aukštesnį pragyvenimo lygį, kurio nėra kitose Sovietų Sąjungos dalyse, reikia paklusniai sekti partijos liniją. Lietuvos tarpstantis ūkis neatsveria religinių ir politinių veikėjų persekiojimo. Doder galėjo pridurti, kad už žmogaus teises ir savo religinius įsitikinimus kovojantys lietuviai rizikuoja prarasti savo darbus ir galimybę tęsti mokslą. Gera žinoma faktas, kad Sovietų valdžia dar labiau varžo tautinį ir religinį disidentizmą Pabaltio respublikose; valdžia prisipažįsta, kad tos trys tautos nenori priklausyti sovietinei imperijai. Baigdamas savo laišką, Mado Kari išreiškia savo viltį, kad ateities "Laiškuose iš Lietuvos" atsispindės tikroji lietuviams įbrukto sovietinio režimo prigimtis, o ne vien iliuzinė "pasiturinčių Pabaltio miestų" pusė.

ESTIJOS TEISINGUMO MINISTERIJOS PAREIGŪNAS SU ŽMONA PABĖGO Į ŠVEDIJĄ

V. Randpere, Estijos teisingumo ministerio vyresnysis asistentas, nesenai pabėgęs, su žmona, iš Estijos į Švediją, rugpjūčio 22 d. Stokholme, švedų policijos akyrai saugojamose Estų namuose, suteikė savo pirmą spaudos konferenciją. Jie padėkojo švedų vyriausybei ir tautai už greitą politinio prieglobsčio suteikimą ir už "mažos tautos kančių, kultūros ir pastangų išlikti gyva, draugišką supratimą". Randpere pasakojo apie gilų estų tautos nepasitenkinimą sovietine santvarka. Jis pats įstojęs į kompartiją, nes tik tuo būdu telmanoma išvykti į užsienį - ir pabėgti. Anot jo, estų kompartijos vadovybė, išskyrus vieną, yra rusai, ypač iš Leningrado srities, kurie pakeitė savo pavardes ir nuduoda esantys estais. Net kompartijos vadovas Karl VAINO sunkiai susikalba estiškai.

Spaudos konferencijos metu paaiškėjo, kad Kremlių labai erzina suomių televizijos įtaka estams. Randpere pareiškė, kad nėra esto, kuris nežinotų, kad Suomija išduoda pabėgėlius Sovietų Sąjungai. /Suomijos vidaus reikalų ministeris Matti LUTTINEN nesenai tvirtino, kad Sovietų Sąjungos piliečiai gali gauti politinį prieglobstį jo šalyje, kaip ir visi kiti/. Maskvos ideologinė ofensyva kelia susirūpinimą ir Suomijoje. Didžiausias suomių dienraštis "Helsingin Sanomat" rugpjūčio 3 d. išreiškė savo apgalestavimą Estijos kompartijos įsitikinimu, kad Suomijos televizijos programos ir gyvenimo būdas esantys "ideologiškai priešiški".

Londono dienraščio "The Daily Telegraph" rugpjūčio 8 d. numeryje išspausdintas vedamasis, pavadintas "Estija neužkariauta". Jame rašoma: "Nepaprastas, bet mažai žinomas faktas, kad po 40-ies metų priešpaudos ir komunistinės indoktrinacijos estai tebėra karštai nacionalistiškai ir karčiai, o dažnai ir atvirai, kritikuoja sovietų valdžią... Sovietų vadams Estija sudaro problemą, kuri dar pablogėjo nuo įvykių Lenkijoje... Nenuostabu, kad /Estijoje/ pasirodė streiko sąjūdis ir agitujantys atsišaukimai. Valdžia dabar labai nervingai reaguoja į nacionalistinių neramumų ženklus..."

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la liberation de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS "NL" SPAUDOS BENDROVĖ.
REDAGUOJA – REDAKCINĖ KOLEGIJA
TELEFONAS: (514) 366-6220

Second Class Mail. Reg. Nr. 1952. Return postage guaranteed.
Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent
Lithuania Publishing Co., 7722 George St. LaSalle, P.O.
H8P 1C4

Metinė prenumeratos kaina \$ 18.00
Rėmėjo – \$ 25.00

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys ne-
būtinai turi atitikti redakcijos nuomonei. Rankraščiai gali
būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, gražinami tik
iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba
leidykla neatsako.

TARYBINĖ PROPAGANDA IR JOS TALKININKAI

(pabaiga)

Išplėstas vidurinis ir aukštasis mokslas. Tūkstančiai kasmet baigia aukštąsias ir viduriniasias mokyklas. Atrodo, kad tuo reikėtų tik džiaugtis. Deja, taip nėra.

Visas Lietuvos jaunimas turi lankyti tarybinę mokyklą, kuri jį ugdo ne tautine, o internacionalizmo ir tarybinio patriotizmo dvasia. Moko mylėti ne Lietuvą, o tarybinę tėvynę. Jaunimą labiausiai taurinantieji tautiniai ir religiniai idealai niekinami. Jų vietoje peršama komunizmas ir ateizmas, kurių jaunimas visais būdais kratosi. Garbinga lietuvių tautos praeitis iškraipoma ir daugelyje atvejų niekinama. Jaunimas auga be kilnesnių idealų, nuostoja veržlumo, darosi viskam abejingas, krypta, kur vėjas lenkia, ir nėvienas paslydęs, pasirenka nusikaltėlio kelią. Be to, mokykla, siekdama šimtaprocentinio pažangumo, verčia mokytojus rašyti neužtarnautą pažymį. Mokinys žinodamas, kad ir neruošdamas pamokų, blogai nebus įvertintas ir bus perkeltas į aukštesnę klasę, atpranta dirbti ir atlikti pareigą. Mokslo baigimo pažymėjimai išduodami ir reikalaujamų žinių neturintiems. Ne be pagrindo M. Karčiauskas savo "Žvirgždės poemoje" pajaukė diplomuotus mažaraščius. Ar galima džiaugtis ir girti tokiu mokymu ir auklėjimu?

Tarybinė mokykla daugiau demoralizuoja nei auklėja. To rezultate sparčiai kyla nusikalstamumas jaunimo tarpe ir visuomenėje. Lyginant su nepriklausomybės metais nusikalstamumas kelia pasibaisėjimą. 1938 m. Lietuvoje buvo 268 nužudymai ir 5557 tyčiniai sužalojimai, degtinės suvartojimas vienam gyventojui siekė 2,4 ltr. per metus /Lietuvos statistikos metraštis 1938 m., p. 88 ir 214/. Dabar Lietuvoje per metus įvyksta apie 5 tūkstančius žmogžudysčių, apie 80 tūkstančių sužalojimų /tai lygu vieno rajono gyventojų skaičių/ ir degtinės suvartojimas vienam gyventojui siekia 15-17 ltr. per metus. Palyginti su nepriklausomybės laikotarpiu, nužudymai padidėjo 20 kartų, sužalojimai 14 kartų ir degtinės sunaudojimas 5-7 kartus.

Žinoma, ne vien mokykla kalta, kad nusikalstamumas taip padidėjo. Visuomenę demoralizuoja ir tuo prisideda prie nusikaltimų didėjimo pati tarybinė valdžia, nesivaržydama naudodama melą, klastojimus, skleisdama ateizmą ir griaudama nusistovėjusius dorovinius pagrindus, mokėdama atlyginimus, iš kurių dirbantysis su šeima negali pragyventi ir priverstas ieškoti nelegalių papildomų pajamų šaltinių, nesiima veiksmingų priemonių girtavimui sulaukyti. Demoralizuoja ir spauda, gindama melą, skleisdama neteisybę, dorovę pakertančias ideologines pažiūras. Visa tarybinė sistema dorovę nekelia, bet smukdo ir sudaro nemazą pavojų lietuvių tautai. Lietuvių tautinėms aspiracijoms žymia savo dalimi yra svetima tarybinė lietuvių literatūra ir tarybinis lietuvių menas, nekelia tautinės sąmonės ir neprisideda prie tautos stiprinimo. Tariamai dideli laimėjimai švietimo ir kultūros srityse yra dideli pralaimėjimai tautiniu ir moraliniu požiūriu.

Bet iš to, kas pasakyta, neseka, jog visas lietuvių jaunimas, išėjęs tarybinę mokyklą, yra pakrikęs ir abejingas tautiniams reikalams. Toli gražu – ne! Tą parodė Kalantos susideginimas ir tuo metu besimokančio jaunimo masinis įsiveržimas į Kauno miesto gatves, nors mokyklų vadovai dėjo visas pastangas jį nuo to sulaukyti.

Tarybinės valdžios 40 metų /dabar 44 m. Red./, tai lietuvių tautos didvyriškos kovos, didelių kančių, svyravimų ir išbandymų metai. Prieš mūsų akis iškyla baisių kankinimų scenos tarybinių kamerose, tūkstančių tremiamųjų sielvartas ir ašaros, masiniai kalinių sušaudymai 1941 metais, vergiškas darbas ir bado mirtys koncentracijos stovyklose, siaubingai sužaloti lietuvių partizanų lavonai, suguldyti turgaus aikštėse, ištermė ir nepalūžimas daugiau nei 30 metų lageryje /P. Paulaitis/, – kas sušaukė ir išvardins visus baisumus ir kančias, daugelio mūsų tautiečių išgyventus per tą 40 metų?

J. Grušo apsakyme "Gyvyjų sienojų namai" viena vieta primena tuos siaubingus išgyvenimus: "Uolos galėjo plyšti dėl žmogus skausmo ir kalnai pravirkti. Žmogus atlaikė... Jį degino ugnimi, kirtu kaip medį. Galbūt, jis šaukė, gal tylėjo – nežinome. Žvaigždės nuo dangaus krito, ir saulė aptemo. Žmogus atlaikė. Nenusilenkė, neišdavė, neprabilo, ne vieno vardo neįstare... Visi turi žinoti, kada mirti – garbė, kada gyventi – gėda... Priešai buvo ir žiaurūs ir klastingi. Jie darė naujas žaizdas, gy-
2 psl.

dė senas, tęsė iki begalybės kieno kentėjimą ir stengėsi užmušti sielą. Aiškino, kad mūsų kova niekas kitas, kaip aktyvi beprotybė, įtikinėjo, kad mūsų laisvė – nepakeliamas našta, o mūsų vergija gali būti aukščiausia palaima. Siūlėsi numalšinti troškulį, pasotinti savo duona ir savo tiesa ir patys pasimisią atsakomybę... Negalima buvo nesvyruoti, nes juk ir viešpaties kalnai svyruoja. Dažnai pati tvirtybė bando save, o silpnybės valanda duoda pradžią naujai stiprybei. Ir žmogus išbandymus pakėlė, dvasia nepalūžo, liko nenugalėtas. Nenugalėtas! Žemė tegu plyšta pusiaį – nenugalėtas!" /J. Grušas, Laimingasis – tai aš, 1973 m., p. 162/.

Lietuvių tauta iškentė, bandymus išlaikė ir liko nenugalėta. Ji tęsia kovą, kantriai ir ištvermingai ruošiasi sutikti išsivadavimą.

Jei būtume stokoje didvyriškumo dvasios, ne tik nebūtume turėję laimingesnės istorijos, bet ir iš viso neturėtume istorijos – būtume jau seniai slavų ar germanų neatpažįstamai susiurbti. Jei nebūtume dėl lietuviškos maldaknygės ėję į Sibiro kelią, jei nebūtume plikomis krūtinėmis gynę Kražiuose teisę į tėvų religiją ir jei nebūtume gynęsi visais kitais frontais – būtų didelis klausimas, keliuose mūsų dar rusentų Lietuvos gyvybė.

Dr. J. Girnius
Lietuviškojo charakterio
problema

GYRIMASIS, FAKTAI IR TIKROVĖ

(pabaiga)

Lito perkamoji galia buvo lygi ar kiek didesnė už dabartinio rublio perkamąją galia. Iš palyginimo matome, kad nepriklausomoje Lietuvoje įstaigų tarnautojų atlyginimai buvo didesni negu LTSR: sargų ir valytojų 2 kart, mokytojų 4,5 kart, direktorių apie 4 kart, medicinos serų beveik 3 kart, gydytojų ir inžinierių apie 2,5 karto. Atitinkamai buvo didesni ir pensijos. Išstarnavus 25 metus, pensijos buvo mokama 60% mėnesinio atlyginimo.

Pažūrėkime, koks buvo fabriku darbininkų atlyginimas. Pagal "Lietuvos statistikos metraščio 1938 m." duomenis /p.184/, 1938 m. Lietuvoje vidutinis nequalifikuoto darbininko atlyginimas buvo 5,45 lt. už 8 valandų darbo dieną, kvalifikuoto – 9,10 lt. Mėnesinis nequalifikuoto pramonės darbininko atlyginimas 142 lt., kvalifikuoto – 236 lt.

Tarybiniais metais darbininkų atlyginimai, jei ir bus kiek didesni, tai labai nežymiai. Pagal LTSR CS V patiektus duomenis /"Tiesa" 1980.I.27, Nr. 23/, darbininkų ir tarnautojų vidutinis piniginis darbo užmokestis 1979 m. sudarė 161 rb., o pridėjus lengvatas ir išmokas iš visuomeninių fondų 222 rb. Nepriklausomoje Lietuvoje vidutinis piniginis kvalifikuoto ir nequalifikuoto pramonės darbininkų atlyginimas sudarė 188 lt., tai kiek didesnis negu 1979 m. piniginis darbininkų bei tarnautojų atlyginimas. Dabar yra nemokamas mokslas ir nemokamas gydymas. Nepriklausomoje Lietuvoje nemokamas mokymas buvo tik pradinuose I – VI skyriuose ir nuo mokesčio už mokslą vidurinėse ir aukštosiose mokyklose buvo atleidžiami neturintys moksleiviai bei studentai. Nuo 1926 m. buvo įvestas privalomas valstybės, savivaldybės ir pramonės darbininkų privalomas draudimas ligos atveju. Iš darbininkų atlyginimo buvo atskaitomi įnašai Ligoninių kasai po 3% /4-7 lt./.. Įnašus Ligoninių kasai turėjo daryti taip pat valstybė, savivaldybės, pramonės įmonės ir privatus asmenys, kurie samdė darbininkus. Jų įnašai taip pat buvo 3% darbininkams mokamo atlyginimo. Ligoninių kasos nemokamai darbininkams teikė pirmąją medicinos pagalbą, gydytoją į namus, gydymą ir išlaikymą ligoninėje, vaistus, gydymo pagalbą, dantų gydymą. Šalia įnašų Ligoninių kasai, jokių papildomų mokesčių už gydymą ir vaistus nereikėjo mokėti. Vokas, kurį gražiai savo satyroje aprašė V. Žilinskaitė, taip dažnai dabar praktikuojamas naudojantis "nemokamų" gydymu, tuomet visai nebuvo žinomas. Ligoninių kasos teikė daug geresnę medicinę pagalbą negu dabartinis nemokamas gydymas.

Realus pajamų dydis priklauso ne vien nuo gaunamo atlyginimo, bet ir nuo to, ką už tą atlyginimą galima nusipirkti. Lito ir dabartinio rublio perkamoji galia, kaip jau buvo minėta, yra maždaug vienoda ir kainos nepriklausomoje Lietuvoje litais ir dabar rubliais mažai skiriasi. "Lietuvos metraštis 1938 m." parodo tokias kainas nepriklausomoje Lietuvoje: kilogramas ruginės duonos – 0,24 lt., miežinių kruopų – 0,38 lt., silkų – 1,00 lt., jautienos – 1,12 lt., kiaulienos – 1,65 lt., rūkytų lašinių – 2,95 ltr., rūkyto kumpio – 2,30 lt., arbatinės dešros – 2,90 lt., sviesto I rūšies – 3,50 lt., balto sūrio – 0,97 lt., 10 kiaušinių I rūšies – 1,07 lt., pieno ltr. – 0,22 lt., grietinės ltr. – 1,35 lt., perkelio metras – 1,47 lt., perkelinė suknelė – 9,80 lt., vyriškas vilnonis kostiumas – 100 lt., vyriški batai – 20,00 lt. Tokios kainos buvo parduotuvių. Turguje jos buvo mažesnės 20-40%.

Patiekti duomenys rodo, kad nepriklausomoje Lietuvoje įstaigų tarnautojai už savo atlyginimą galėjo nusipirkti 2-3 kart daugiau negu LTSR tarnautojai, o darbininkai maždaug vienodai.

Kaip matome, realiosios darbininkų ir tarnautojų pajamos 1979 m., jei buvo nemažesnės, tai joku būdu nedidesnės už 1940 metų. Kalbos apie didelį gerovės pakilimą tarybiniais metais yra tik propagandinis pasigyrimas.

Tarybiniais metais nemažas skaičius savo pajamas padidina nelegaliu būdu: išnešimais iš fabriku, parduotuvių apskaičiuojant pirkėju ir padidinta kaina parduotant iš po prekystalio, gydymo ir kitose įstaigose, priimant "voką". Nepriklausomoje Lietuvoje viso to nebuvo. Ttai rodo, kad prieš 1940 metus tarnautojai ir darbininkai

gaudavo atlyginimus, iš kurių galėjo su savo šeima pragyventi ir nereikėjo griebtis nelegalių pajamų šaltinių, už kuriuos gresia kalėjimas ir atleidimas iš darbo. Pagyrūno puodas netaukuotas – sako patarlė. Dabar dažnai girdime gyrimąsi klestėjimu ir gerovės kilimu, tikrovėje gerovė ne kyla, o smunka. Prieš 10 metų palyginti nesunkiai buvo galima nusipirkti medvilninės medžiagos, įvairių rūkytos mėsos patiekalų ir daugelį kitų prekių, kurios dabar retai pasirodo arba visai išnykę iš parduotuvių. Pernai buvo sunkiau apsirūpinti kasdieninio vartojimo produktais negu 1978 metais, šiemet sunkiau negu 1979 metais. Šie faktai ryškiai parodo, kuria linkme vyksta tariamasis kilimas. P. Griškevičius rašo apie nuolatinį gerovės kilimą ir realių pajamų didėjimą todėl, kad jau tokia tarybinės sistemos logika.

p. ir K.

(Iš pogrindžio spaudos)

Kai susikalbėt nemokam...

Šį kartą pasiguosiu. — Kai galvoju, aš net mintis imu ir sueiliuoju. Turiu jau tokį blogą įpratimą. Pašnekėsyje irgi gaudai dažnai rimą, tai sakinių prasmė — tuščiai pro ausį! Net kartais nežinau, ką sako kas, ko klausia.

Anądien sutikau mieste tautietį. Kaip visada, sustojome pasikalbėti. Jis, pasisveikinęs, ir tarė: "Kas gi naujo?" "Čia tiktų" — jam aš atsakiau — "be kraujo." Tautietis atsiprašė — nenugirdęs. Nudžiugus, klyktelejau: stiprios virvės! "Ak taip," — jis pažvaivavo. — "Vynas, ar alutis?" Vis pagal pasaką, sakau, varlė taip pūtės... "Na iš tiesų!" — tautietis apsidairė ir, atsisveikinęs, nudūlino skubiai į kairę.

Užbėgo pas mane pavakarėj kaimynė: "Vėl druskos pritrūkau. Tikra kankynė, kai krautuvės toli. Beje, girdėjai..." Linksmi jai atsakiau: petrušką sėja. "Kur, kas? — nustebo ji. — "Nepastebėjau nieko." Gal, pagalvoju garsiai, meškeriot be slieko? "Vai Jackau!" — ji sušuko. — "Kas tau pasidarė." Aš tik nusijuokiau: iš rojaus varė. "Menki juokai," — kaimynė rauna plaukus. — "Oi bėk pas daktarą, ilgai nelaukus. Liūdnei tau pasibaigs. Namo man laikas..." Jai tarpduryj dar užmečiau: kaip tu išpaikus.

Nereikia tad stebėtis, kad geriausias draugas, mane pamatęs, tuoj iš kelio traukias. Ir aiškintis nėra prasmės, neapsimoka, nes nuomonė tvirta kiekvieno šiais laikais (iš "Mūsų Pastogė" nr. 29, 1984.) (ir vis kitokia).
Julija

KAIP ARTODO TIKRUMOJE SAVILAIIDOS LEIDINIAI

Nedaug užsienio žurnalistų yra drįsę juos paimti rankas. Korespondentas David Bonavia rašo: "Tie, kurie yra susidūrę su savilaida, niekad neužmirš jos kvapo ir to pojūčio, kai laikai ją pirštuose. Bet tie gumulėliai plonytėlio popieriaus, tokio, koks naudoja mas masinėlas nuorašams, su išsityrusiom raidėm, perlenkti ir dar kartą sulankstyti, nusidažę nuo rūbų ir tvoskia prakaitu, yra disidentų sąjūdžio gyvybės arterija- "civilizacijos duona", kaip juos vadina.

Disidentai, kurie nori pasiųsti peticijas, stengiasi parodyti bent vienam užsienio korespondentui parašus, liudijančius apie jų autentiškumą. Lietuvių Katalikų Apeliacijos atveju, 1972 metais, tai reikė taisyti su savimi išstisus lapų pakus- pakelius, ant kurių buvo tūkstančiai parašų." R. D.

David Bonavia. FAT SASHA and THE URBAN GUERRILLA. Protest and conformism in the Soviet Union. New York, Atheneum, 1973.

VERSLININKAI

Pastaruoju metu mūsų gyvenime darosi vis reikšmingesnis lietuvių prekybininkų, pramonininkų ir amatininkų, trumpiau, vadinamų - verslininkų, judėjimas. Dar prieš keletą metų mažai kam iš lietuvių buvo žinoma, kas tokie yra verslininkai, ko jie siekia, kaip jiems klostasi. Šian dien būklė iš pagrindų pakitėjusi. Lietuvių verslininkų sąjunga turi savo eilėse per 5.000 narių. Daug tūkstančių dar neorganizuotų. Lietuvių visuomenė jau gerokai painformuota apie pačią sąjungą ir apie verslininkus apskritai.

Verslininkų judėjimas yra mūsų kylančios kultūros pasireiškimas. Tikslai žemo kultūros lygio tepasiekusi tauta leidžiasi nustumiama nuo pelningiausių verslų ir tenkinasi sunkiu, nepelningu darbu.

A. Tarulis, 1939 m. (iš "Verslininkai").

APIE ŽODŽIUS

Žodžių yra daug, ir jie pasidarė pigūs. O kuo daugiau jų turime, tuo jų vertė krinta. Šiandien žodžių yra tiek daug, kad jų vertė prilygsta nepadengtam pinigui.

O buvo žodis lygus žmogui. "Ein Wort- ein Mann," — sako vokiečiai... V. Kazokas

ŽODŽIAI RETI, BET LIETUVIŠKI

- P a k i š t l i e ž u v i s - skundėjas.
- P a k u l u s - iš kurio galima daug prikulti, grūdingas, brandus: žirniai- pakulus jėvas, kitais metais reikės daugiau sėti.
- P a l a k u s - galintis skristi, lėkti.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Daug kartų buvo rašoma apie Sovietų Sąjungos vergišką santvarką, kur viešpatuoja diktatorinė komunistų partija ir kur nepakenčiamas bet kuris visuomenės organizuotumas. Tiesa, neva tai toleruojamas, nors visai slegiamas, Lietuvoje organizuotas vienetaskatalikybė. Bet esmė krikščionybė – tai kančios tikyba, kur už vargus, skriaudas ir kentėjimus šioje žemėje žadama pomirtinė palaima. Atsiet, komunistų persekiojami krikščionys gali tikėtis sulaukti juo didesnio atpildo pomirtiniame gyvenime.

Kaip keista, bet netgi toks nuolaidus krikščionybės mokslas lyg ir nepakeliui

komunistams. Jie siekia įgyvendinti absoliutinę vergiją, kurioje neliktų jokio pasipriešinimo jų sauvalėi.

Štai "Draugo" nr. 182-9(13) 84 straipsnyje: "Baimė dėl Sovietinės Imperijos sugriuvimo" J. Navakas išdėsto JAV diplomato G. Kennan mintis, kad Sov. Sąjungai "grūniant, būtų daug didesnių nelaimių ir JAV-bėms".

Antra vertus, kaip galima sugriauti Sov. Sąjungą, nepavartojus atominių bombų. Ir štai vėl kitas "Draugo" nr. 184-9(15) 84 straipsnis: "Po branduolinių karo: ar žmogus galės gyventi?" – nauja baidyklė – kliūtis: prieš Sov. Sąjungą neįmanoma pavartoti atominę bombą, nes "žus

Žurnalistas Apie Maskvą

NORMAN MAILER

2. (t e s i n y s) Paruošė E. K.

Galima perduoti tik eskyzus Rusijos portreto be scenarijaus, perduodant priešpriešiskus aspektus. Rusija yra didžiulė ir komplikuota masė žmonių, kraštas, kuriame sunku gyventi, kur žmogų skaudina, kaip plieno šepečių kad šukuotų, sujauktas kraštas, tačiau tikras, kur žmonės nebūtinai iš anksto nusprendžia, kad jie dirba velniškai ir pasmerktai mašinai, bet auga kentėdami ir išsisukinėdami, ieškodami geresnių būdų gyventi, mylėti ir net eiti pažaisti kėgliais ir sviediniais, kaip tu ir aš.

Pabandysiu aiškiau pasisakyti. LIETUVOJE, VILNIAUS MIESTE (Red. pabraukta), aš užklydau į katalikų bažnyčią temstant. Buvo laikomos mišios ir bažnyčia buvo pilna senų moterų, keliolikos vyrų, keliolikos jaunuolių. Pamaldos buvo intensyvios. Buvo taip pat ir gražios. Grožis šiame pilkame klimate kovo mėnesį Sovietų Sąjungoje tampa tiesiog tokia būtinybė, kaip maistas. Nežinau, ar kada man teko dalyvauti katalikų pamaldose, kurios būtų buvusios la-biau intensyvios. Aš įėjau į bažnyčią tarp kitko, ir galėjau iš jos lengvai išeiti. Aš buvau vienas, iš lauko pusės nebuvo policininkų, bent tokių, kokius aš būčiau galėjęs pastebėti. Mano, paprasto turistų reakcija buvo tokia: "Ei, nebėra toks didelis dalykas čia ateiti į bažnyčią".

Kitoks pavyzdys, kuris daugiau ką pasako. Amerikietė, kuri buvo gimusi Lietuvoje, atvyko aplankyti savo giminių Lietuvoje. Šie atsivežę maisto, atvyko į viešbutį Vilniuje ją pasveikinti. Ji norėjo, kad ji vyktų į jų gimtąjį kaimą už 50-ties kilometrų. Juk uždrausta, – ji sakė jiems, ar nesuprantant? Ne, – sakė jie, tvarkoj. Gali važiuoti su mumis.

Pasirodo, viešnia buvo teisi. Buvo ypatingas atvejis, ir jos giminačiai nesuprato ypatingų atvejų. Kai tik jie pradėjo ją vežti aplink miestą, tučiuojau buvo sekami kito automobilio. Jos giminės nustebo. Jie buvo atvykę iš kaimo, jiems taip niekada nebuvo atsitikę.

Jeigu jus lankytų jūsų namuose Amerikoje, giminaitis, Sovietų Sąjungos vyriausybės tarnautojas, gal būt, jūsų telefono pasikalbėjimai būtų kontroliuojami FBI. Bet tai būtų retas atsitikimas.

Žinoma, yra skirtumas tarp viešėjimo eilinio Amerikos turistų savo gimtajame mieste Lietuvoje ir Sovietų vyriausybės tarnautojo oficialiai besilankančio tarnybos reikalais čia ir tas skirtumas parodo, kokia didelė praraja tarp laisvųjų šiuose abiejuose kraštuose. Tačiau aš noriu atkreipti dėmesį, kad tie kaimo žmonės Lietuvoje ne taip bijojo valdžios, kaip kad jų viešnia. (Tai vienas vienas toks atvejis, viena situacija. Be to, jie ten pripratę nuolat teisintis. Red.).

Jie negyvena su mūsų įspūdžiu apie juos. Tikrumoje, šiuo atveju, amerikietė moteris teisingai bijojo, o vietiniai apsiriko. Ir nežiūrint viso kito, jos giminės aiškiai negyveno didelėje kasdieninėje baimėje.

Žinoma, Rusija, kaip bežiūrėtume, yra šiurkštus kraštas, tad tebūnie man leista baigti šiurkščiomis mintimis šį rašinį.

Skaudi teisybė, kad mūsų Amerikos vadai priima fašizmą kituose kraštuose ir palaiko su jais santykius. Mūsų vadai gali tai suprasti. Fašizmas yra nedemokratinė valdymosi forma, vadovaujant turtingiesiems ir kariuomenei.

Komunizmas, betgi, gasdina Amerikos sitemą, nes ji yra vargingųjų tironija, kai suyra visuomenė. Todėl Amerikoje mes esame skatinami baisyti bet kokios formos komunizmu. Mes gyvename scenariume, kad Rusija yra blogio jėga. Dabar pasaulis artėja prie savo sunaikinimo. Ar mes galime sau leisti ir toliau baisyti (komunizmu)? Yra reikšminga, kad mes atleidome nacių Vokietijai už jos koncentracijos lagerius ir už 20 milijonų jų išnaikintų žmonių – bet mes vis dar negalime atleisti Rusijai už jos gulagus. Mes kalbame, lyg vergų darbo stovyklos yra tokos pat pasibaisėtinos šiandien, kaip prieš 30 ar 40 metų ir kad, bent dabar, nėra tokios baisios (dėkojant viešpačiui už tai).

Mės, Amerika, esame puikus kraštas. Ar negalėtume bandyti galvojan, kad būtume dar geresni, jeigu dar labiau įvertintume savo sugebėjimus. Mūsų pasaulis yra gal gražiausias iš visų planetų, bet mūsų tarptautinių santykių padėtis yra dar nevaisingesnė, negu mėnulio krateriai.

(Akivaizdu, kad šis žymus autorius praleido tik 2 savaites Sovietų Sąjungoje. . .

1984. X. 4

beveik visa žmonija ir jos kilni civilizacija". Tame straipsnyje aprašytas griežtai siaubingas sunaikinimas tikrenybėje niekuomet negali būti įvykdytas. Daroma išvada: tenka toleruoti Sov. Sąjungą ir netgi neprieštarauti jos sustiprėjimui bei išsiplėtimui.

O vis tik mes nenustojame optimistinių vilčių politinio gyvenimo siekimuose ir netikime sovietinės diktatūros amžinumu.

"U.S. News and World Report" 9(24)84 straipsnyje "Chernenkos Nightmare" aprašo daugelį nesekmių politiniame ir ekonominiame gyvenime ir kad Sov. Sąjunga artėja prie susilpnėjimo (decline), bet kad tas Sov. Sąjungos griuvimas ar perversmas (cataclysm) užsitęs ilgą laiką. Tuo tarpu JAV nenustojta teikusios įvairiųjų pagelbą Sov. Sąjungai, nors oficiali prez. Reagan'o retorika atrodo būtų tam priešinga. Štai atsargos generolas A. Gatsis, tarnavęs kariuomenėje 36 metus, dalyvavęs karuose Korėjoje ir Vietname ir vėliau tarnavęs įvairiose aukštosiose pareigose, davė pasikalbėjimą "The Review Of The News" nr. 35-8(29)84 korespondentui temą "Sustabdyti komunizmo rėmimą finansiniais". Tame pasikalbėjime įrodoma, kaip Sov. Sąjungos veiksmai yra toleruojami ir net dargi ta Sov. Sąjunga įvairiais būdais yra JAV palaikoma ir šelpiama. Gen. Gatsis tvirtina, kad Sovietais negalima pasitikėti, nes jie yra mūsų saugumo grąša.

JAV yra stipriausia, ir sakome, vienintelė laisvojo pasaulio atrama. Kaip keistas Sunku net įsivaizduoti, ta: JAV vyriausybė nespaukas pasidarytų JAV-se, jei dina savo pinigų, o juos gu bankai būtų suvalstybinaspausdinti pavedė privačiai mi...

SENOVĖS KINIEČIŲ IŠRADIMAI

Pirmieji popieriniai pinigai, kompasas, porcelianas, vienratis ("tačka") – visa tai ir daugiau yra išradę kiniečiai daug anksčiau negu tie gaminiai pasirodė Vakarų civilizacijoje.

Pacifiko Mokslo Centro direktorius Seattle, Dennis Schatz rašo, kad kiniečių civilizacija buvo pažengusi jau tais laikais, kai daugelis mūsų prosenolių dar tik gentimis gyveno. Daugelis išradimų nuopelnų, priskaitomų Vakarų civilizacijai, buvo išrasti kiniečių. Pav., Bai Čeng buvo išradęs judomas raides spausdinimui 1045 m. po Kr. g., 400 m. prieš tai, kai Guttenbergas atspausdino pirmąją bibliją. Kiniečiai pirmieji pagamino popierių, tinkamą rašymui, vyniojamąjį popierių ir popierines servetėles, kaip ir pirmuosius pasaulyje popierinius pinigus. Tautietinis popierius buvo pradėtas gaminti maždaug prieš 1900 metų Kinijoje ir pasiekė Europą tik prieš 800 metų.

Pirmasis seismografas, kuris galėjo susekti ir užrašyti žemės drebėjimus buvo išrastas 132 m. po Kr., kiniečių mokslininko Zhang Heng. Jis buvo 8 pėdų aukščio, ir bronzinės 8 slibinių galvos laikė savo žiotyse po kamuolėlį.

Ivykus tolimam žemės drebėjimui, tas stulpas pasviravo ir viduje įrengta švytuoklė atidarydavo vienos iš galvų žiotis, kuri buvo atsisukus į žemės drebėjimo vietos kryptį. Tada kamuolėlis nukrisdavo į bronzinės varlės burną apačioje. Kinija taip pat išvystė medinių namų statybą, kuri atsilaukių žemės drabėjimams jau prieš 7.000 metų. Pastatai drebėdavo, bet nesugriūdavo.

Kinija gamino porcelianą 1000 m. prieš europiečiams atidengus šią paslaptį. Kiniečiai taip pat sukūrė pirmąją pasaulyje mankštos judesių grafą, kurioje buvo sužymėta apie 400 skirtingų judesių. – prieš 2.000 m. Magneto kompasą kiniečių mokslininkai išrado 300 m. prieš Kristaus gimimą, arba, kitaip sakičiuojant, – 1.400 m. prieš pasirodant pirmiesiems kompasams Europoje.

Kiniečiai taip pat sukūrė techniką austi šilko medžiagai iš šilkvabalių kokonų prieš 4.700 metų! Kitas labai svarbus išradimas – vandenių varomas ratas, panaudojant upės ar upelio srovę. Taip pat paprastasis vienratis Kinijoje jau buvo naudojamas 300 m. prieš Kr., t. y. 1.000 metų prieš Europos valstiečiams vartojant tokį įtaisą savo ūkiuose. -- L. M.

KINIEČIŲ PRIEŽODIS

Jeigu planuoji pirmyn 1 metus. – sėk ryžius; jeigu planuoji 10 metų pirmyn – medžius; o jeigu planuoji visam gyvenimui – priekį – išmokslink žmogų.

bankininkų įstaigai "Federal Reserve Board" (FRB). Garšusis žydų tautybės politikas Benjamin Disrael, 19-to šimtmečio pradžios Anglijos ministeris pirmininkas tvirtino: "Duok man galią (power) spausdinti pinigus, ir man nesvarbu, kas leidžia įstatymus". Dabartinių JAV komercinių bankų filosofija irgi panaši: "Duokite mums galią teikti paskolas užsienio valstybėms, ir mums nesvarbu, kokia bus išrinkta vyriausybė čia, JAV ar užsienyje". (The Spot-light" nr. 38-9 (17) 84).

Štai JAV bankai: World Bank, International Monetary Fund – teikia paskolas (kai kuomet net palengvintomis sąlygomis) įvairioms valstybėms, taipgi ir komunistinėms. Buvo bandyta JAV Kongrese praveisti įstatymą, kad tos paskolos būtų teikiamos užsienio valstybėms, bet ne komunistų dominuojamoms. Tačiau Kongreso liberalai tokį įstatymą praveisti sutrukdė.

Visiškai suprantamas tvirtinimas apie Sov. Sąjungą, kad tai yra "Nesugriau-nama Imperija". Kiek tai triukšmo JAV ir užsienio spaudoje buvo sukelta, išvairius komunistus iš Grenados. Gi pašalpa duoti "contra" kovotojams prieš komunistinį režimą Nicaragua, JAV Kongresas atsisako teikti palyginus nedidele dešimties ar kita milijonų dolerių suma. Tuo tarpu, Izraelio valstybė džiaugiasi gaunamomis iš JAV, tam pačiam Kongresui pri-tariant, bilijoninėmis sumomis.

Sunku net įsivaizduoti, kas pasidarytų JAV-se, jei gu bankai būtų suvalstybinaspausdinti pavedė privačiai mi...

KAI KADA VANDENS LAŠAS VIRSTA

KRAUJO LAŠU

P. Indreika

Anot arabų legendos, Alachas, stebėdamas šiaurinę Afriką ir Arabijos pusiasalį išitikinęs, kad be vandens ten niekas neaugis ir žmogus negalės gyventi. Tada jis pasiuntęs vandenį, kurie pripildė daubas ir slėnius, atgaivindamas dykumas. Nuo tada šiaurinė Afrika tapusi Romos imperijos maisto aruodu, Bareino sala Persijos įlankoje virtusi rojumi su svyruojančiomis palmėmis, tropikiniais augalais ir vaismedžiais. Tai buvusi pilnutinio gėrio vieta, kurioje nieko nestigo...

Bet tai buvo seniai, seniai. Alachas nesulaukdamas iš žmonių padėkos, vandenį išdžiiovinęs ir ne tik rojus, bet ir plačios apylinkės virtusios dykumomis, o arabai tapę klajokliais, beieškančiais vandens lašo.

Todėl dabar arabiškų kraštų vyriausybės, pradedant Bareino sala iki pat Tripoli, suka galvas, kaip reikėtų gyventojus aprūpinti geriamu vandeniu, kurio kainą beveik suėda visą atlyvų pelną. Saudi Arabia, nežiūrint moderniškos vandens tiekimo sistemos, yra numačiusi išleisti 15 bil. dol. pastatymui vandens nudruskinimo įmonės. Kartu ji imasi ir atsargumo priemonių, nes kilus konfliktui su žydais, pirmoje eilėje jie bandytų sudaužyti vandens tiekimo stotį, kad gyventojai liktų be vandens. Japonija ir Filipinai, kurie perka alyvą iš Kuwait, žada mainais už naftą savo tanklaiviais atvežti vandens. Skaičiuojama, kad arabai per dieną sunaudoja 1,2 bilijono galionų vandens. Už galioną tenka mokėti 1,35 dol. Kai kurios arabų valstybės bandė Jordano upės vandenį nukreipti į savas teritorijas, bet sutiko stiprų Izraelio pasipriešinimą, ir vengdami karo (nes 4 karus yra pralaimėję), projekto neįvykdė.

Arabai ir visas pasaulis bijo, kad Viduriniuose Rytuose vandens lašas nevirstų kraujo lašu.

Vanduo dengia apie 75% žemės paviršiaus, kuris pripildo upes, ežerus ir vandenynus, o taip pat ir orą, kuriuo mes kvėpuojame. Žinovų apskaičiavimu ant žemės vandens randasi apie 15 milijonų kubinių kilometrų, bet tik apie 3% viso vandens kiekio tėra gėlas ir tinkamas vartojimui. Likusis yra sušalęs ir virtęs ledu. Žmogus per visą savo gyvenimą suvartoja apie 16.000 galionų vandens. Vanduo yra vienintelė substancija žemės paviršiuje skystame pavidalyje. Dalis jo sušalęs į ledą, o kita dalis virtusi garais ar rūku. Amerikoje asmuo per dieną sunaudoja apie 70 gal. vandens. Pramonė vandens sunaudoja labai didelius kiekius, pvz., sekmadienio laikraščio popieriaus pagaminimui – 160 galionų svarui.

Be vandens negalėtų egzistuoti jokia gyvybė. Mokslininkai išveda, kad gyvybė prasidėjo vandenyje ir dar sūrokame, nes kraujas yra sūrokas, lygiai kaip ir ašaros. Kad susiformavo mūsų planeta žemė ir joje atsirado vanduo, kuris jos nenustojta plovęs lietaus lašais, o vandenynai, griovė jos krantus ir ledynai rausę slėnius, jau neskaitant upių, griauančių kalnus ir lyginančių žemės paviršių... Vanduo sušvelnina klimatą tarpininkaudamas tarp šaltio ir karščio. Per visus amžius vanduo buvo žmogaus vergas ir kartu ponas, nes prie vandens išaugo įvairios civilizacijos ir žmogus dėl vandens žudė viens kitą ir meldė Aukščiausią, kad sausrai užėjus, suteiktų lietaus. Kartu su žmonių skaičiaus didėjimu auga ir vandens poreikavimas. Daugiausia vandens randasi vandenynuose – apie 97% ir tik 3% nesūraus, tinkamo gėrimui.

Kiekvienas suvartotas vandens lašas randa kelią į vandenyną apsisvalymui, kuris vėl sugrįžta lietaus pavidale. Bet fabrikai sunaudoję vandenį nuleidžia į upes, kurias jie užteršia tuo nešvari vandeniu. Lietuviai teisingai sakydavo: nespjauk į vandenį, nes vėliau teks jį gerti.

Žmogus naudoja vandenį įvairiems darbams atlikti: irigacijai, sukti malūnų girnoms, transportacijai ir savo namų apyvokoje.

Lietus žemę vilgo labai nevienodai, pvz., Indijoje per metus iškrinta apie 26 coliai, tuo tarpu Čilėje – nė lašo. Apie 21,000 JAV miestų vandenį gauna iš viešosios sistemos, kuria naudojasi 175 milijonai asmenų. Miestai vandenį ima iš požeminių šaltinių, o kur jų nėra, tenka panaudoti upių ir ežerų vandenį.

Apie 97% vandens randasi vandenynuose, kurs yra atskiestas druska. Žmogaus sveikatai nekenksmingas, jei 100-me svarų vandens yra ištirpę pusė svaro druskos. Žmonės gyvenantys arti jūros moka pašalinti druską iš vandens, bet tas problemos neišsprendžia. Žmonėms į pagalbą ateina vyriausybės, mokslininkai ir specialiai įsteigtos agentūros. Vandens nudruskinimo procesas yra sudėtingas ir reikalauja nemažų išteklių energijos ir pinigų sumos. Žinome, kad vandens cheminė sudėtis yra H₂O, kas reiškia, kad du atomai Hidrogeno (vandenilio) yra susijungę su Oxygen (deguonies) atomu. Tarp jų dar yra priemaiša "deuterium", kurio randasi labai mažas kiekis. Jeigu jo randasi daugiau, vanduo jau vadinamas sunkioju vandeniu, kuris naudojamas atominės bombos gamyboje. Tokio vandens gamyba jau yra chemijos mokslo sritis.

Senovėje romėnai įvairiose imperijos vietose sugebėdavo vandens trūkumo problemą išspręsti pravedant kanalus iš upių ir ežerų. Ir šiandien žmogus pradeda suprasti, kad vanduo turi gyvybinės reikšmės, todėl dažnai išgirstame įvairius vyriausybės potvarkius, liečiančius "pollution" ir t.t. 1965 m. Washingtone buvo sušaukta tarptautinė konferencija, kurioje dalyvavo 60 kraštų atstovai apie vandens taršą ir jo konservavimą.

Vanduo katalikų tikėjime turi sakralinės reikšmės ir jis plačiai vartojamas įvairiuose apeigose nuo pat žmogaus krikšto iki mirties.

PRAŠOME PATIKRINTI. AR ESATE UŽSIMOKĖJĘ UŽ "NL" PRENUMERATĄ, IR NEDELSKITE ATSISKAITYTI.

Komp. Darius LAPINSKAS, Šventės Rengimo Komiteto pirm. dr. J. SUNGAILA ir sol. Gina ČAPKAUSKIENĖ
Nuotr. V. Bacevičiaus

Muzikinė ir pati svarbiausia kiekvienos operos dalis – yra sunkiausia tinkamai apibūdinti, įvertinti. Jeigu libretas yra operos rėmas, jos širdis, – tai muzikinė dalis yra tas kūnas ir rūbas, papuošalas, suteikiantis kūriniai grožį. Tai yra pirminis operos elementas, kuriam žiūrova paskiria daugiausia dėmesio. Čia pinasi arijos, duetai, trio-chorai ir instrumentai. Kompozitoriaus uždavinys yra sudaryti visa tai į vieną darnų kolistinį veiklą. Visa kita gula jau ant solistų, choro ir orkestro pečių. Nuo kiekvieno jų sugebėjimų bei pastangų priklauso veikalo geresnis ar menkesnis pasisekimas.

Šiame rašinyje stengiamasi perduoti skaitytojui tik esminių žiūrovų klausytojų išpūdziai, atsiliepimai bei pastabos.

Čia rašantysis buvo labai užimtas operos užrašymu, video juosta, todėl jaučiasi vergiškai asmeniškai komptentingas duoti išsamesnį kūrinio įvertinimą. Tą tikriausiai atliks muzikologai, specialistai lietuviškoje periodikoje ar kitur.

Toronte buvo šio veikalo premjera. Po dviejų spektaklių rugsėjo 1-2 d.d., išpūdziai svyravo nuo vieno

kraštutinumo iki kito. Dažniausiai buvo girdėti neigiamai kritiškai pasisakymai. Vieniems nepatiko kai kurie libreto epizodai – esą pernelg niekinančiai atvaizduota senoji lietuvių religija, arba dviejų elgetų pokštavimai Katedros aikštėje.

Daugiausia tačiau kritikų ugnies gavo muzikinė operos pusė. Pati muzika daugeliui buvusi labai naujoviška, labai nutolusi nuo tradicinių, iki šiol mūsų skoniu priprastų operinių akordų. O ir kai kurių vyriškų daininkų arijos buvo rastos nelabai vyriškos... Pavyzdžiui, kariuomenės vadas, Vilniaus vaivada dainavo labai "neva-dišku" tenorų-kuone falsetu. Čia pasigendama autoritetingo baritono ar boso balso. Kariai dėvėjo aprangą, primenančią daugiau graikų ar romėnų karių, negu 16-jo amžiaus Lietuvos karių šarvuotę.

Pats orkestras irgi per daug nepersidirbo. Akomponimentai jautėsi gana lengvi, grojami dažnai paskirų instrumentų, vietoj tirštesnių simfoninių akordų.

Su dauguma pastabų tenka sutikti. Jose randasi daug tiesos, kalbant ir apie libretą, ir apie muziką. Vis dėl to, reikia prisiminti sekančius

faktus ir aplinkybes, kuriose abiem šios operos-misterijos autoriams teko dirbti ir kurti.

Visų pirmiausia – pats veiklas buvo sumanytas, autoriai užverbuoti ne taip jau seniai. Pirmiausia – Kazys

Bradūnas privalėjo parašyti ir galutinai nušifuoti tekstą – libretą. Gi pati muzika tegalėjo būti pradėta kurti tik po galutinio libreto užbaigimo. Taigi, kompozitoriu Dariusui Lapinskui teliko palyginti trumpas laikas sukurti atatinkamą muziką, priderančią tiek libreto dvasiai, tiek ir kazimieri-nių temai. Tai jau milžiniškas ir, pasakyčiau, labai nedėkingas darbas. Laikas buvo dominuojantis faktorius.

Kompozitorius turėjo tikrai skubėti rašant, kuriant ir derinant visą muzikinį ansamblį. Todėl neišvengiamai nukentėjo kai kurios veikalo dalys. Be to, dar autorius matomai stengėsi rašyti arijas, atatinkančias kai kurių artistų charakterius.

Reikia talpiai prisiminti, jog libreto autorius yra vienos – vyresniosios kartos auklėtinis, kai kompozitorius yra jau šių laikų muzikinės įtakos produktas. Taigi, šis kūrinys – DUX MAGNUS yra dviejų skirtingų "generacijų" žmonių kooperacijos

knygas, kurias jie skaitys su didesniu noru ir malonumu. Negalima duoti tų pačių klausimų visiems kurią nors knygą perskačiusiems mokiniais, nes tai sudarytų pagundą sukčiauti.

O kokias knygas mokiniais siūlyti? Šiuo klausimu mokytojų nuomonės skiriasi. Vieni pageidauja siauro žodyno, lengvu stiliumi parašytų, nuotykių kupinų knygelėlių, kurias mokiniai abiau mėgsta. Kiti mokytojai teigia, kad mokiniams reikėtų pateikti tik aukšto literatūrinio lygio knygas. Mano nuomone, mūsų jaunimui reikalingos ir vienokios ir kitokios knygos. Beveik visus savo 11-ojo ir 12-ojo skyriaus mokinius skatinu perskaityti "Dulkes raudonom saulėlydžių" ir "Aštuonis lapus". Kai kuriems 12-tojo skyriaus mokiniams pasiūliau "Dangaus ir žemės sūnus" ar "Altoriai šešėly". Nė vieno mokinio neragimu ištisai perskaityti "Pragiedrusius". O nuotykių ir meilės kupinų trečiajį romanų esu pateikusi daugeliui 10-tojo ir 11-tojo skyriaus mokiniams, nes jie tokias knygas mėgsta. Mokinių skonių laviname, jiems užduodami perskaityti ir klasėje aptardami literatūros programon įtrauktus kūrinius. O savo malonumui tegul mokiniai skaito tai, kas jiems suteikia malonumą. Jei jaunuolis pamėgs lietuvišką knygą, brėsdamas jis pradės skaityti bei vertinti ir geriausius lietuviškus veikalus. Bet jeigu, mokytojo verčiamas skaityti vien jam sunkiai suprantamus ar jį mažai tedominančius klasikinius kūrinius, jis įsitikins, kad visa lietuvių literatūra yra nuobodi, baigęs liutanistinę mokyklą, jis nebenerės lietuviškos knygos į rankas paimti.

Jei kiekvieną mokinį skatinsime skaityti jį dominančias lietuviškas knygas ir skaitymą atidžiai tikrinsime mokiniams malonių būdu, išugdysime daugiau lietuvišką knygą besidominčios jaunuomenės.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

● "Lietuvių Dienų" žurnalo rugsėjo mėnesio numerįje randama: Prezidento kalbos mintys. Rūta Klėva-Vidžiūnienė – Šventės prisiminimas tebėra su mumis. Pranas Alšėnas – Baltajam vienuoliui – 70 metų. Nelė Mazalaitė

Pasakos

Fantastiška Plokštelė!

Lietuvių liaudies pasakos, paruoštos Montrealyje, vadovaujant Birutei Nagienei. Muzikinius įtarpus ir foną sukūrė muz. Aleksandras Stankevičius. Idomūs garsų efektai. Plokštelė pradžius visus – nuo 5-85 m. amžiaus! PASAKOS – geriausias kokybės, – puiki dovana visiems. Kaina \$10 – priedo \$2,50 – persiuntimui. Užsisakyti, pridėdant atkarpą.

VILNIUS RECORDS OF CANADA

2127 RUE GUY
MONTREAL, QUEBEC
CANADA H3H 2L9
TEL. (514) 849-6722
PLOKŠTELIŲ SKAIČIUS:
VARDAS IR PAVARDE:
ADRESAS:
PRIEDAS \$

PAŠTO KODAS

PLOKŠTELĖ "PASAKOS"

įkalbėjo:

Birutė Vaitkūnaitė-Nagienė: pasakotoja; gužutis, slibinas, velnias, burtininkė.
Vincas Piečaitis: pasakotojas; Milžinai, Plungės Pilies Kalnas; milžinas, Perkūnas, bernas, ponaitis, Žilvinas.
Vilija Bulotienė: lapė, gervė, seselė, Eglė.
Raimundas Verbyla: katinas, našlaitėlis, sūnus.
Marytė Adamonytė: šeškas, gegutė, sesuo.
Adria McVicar: zuikis, Drebulė.
Lina Ce'toriūtė: vilkas.
Gintaras Nagys: meška, sūnus.
Visų balsai da'jvavo ir kituose efektuose.

Grojo:

Alexandre Stankevičius: Jupiter 8 Synthesizer Juno 60 Synthesizer
A'gis Lapinas: G-ragelis
Gaila Naruševičiūtė: kanklės
Johanne Arel: smuikas

Garsų efektai:

Birutė Vaitkūnaitė-Nagienė: žvėrelių bėgimas, vanduo ir t.
Alexandre Stankevičius: perkūnis, jūros bangos ir t.t., talkininkavo – Gaila Naruševičiūtė.

Pasakas parinko, paruošė ir režisavo
Birutė Vaitkūnaitė-Nagienė

Muzika:

Alexandre Stankevičius, išskyrus liaudies šokio "Kalvelis" "Ein Saulelė" melodija-Birutė Vaitkūnaitė-Nagienė

Vyriausias producentas:

Alexandre Stankevičius

Plokštelės producentai:

A. Stankevičius, B. Nagienė, talkininkavo Gaila Naruševičiūtė

Plokštelę išleido: VILNIUS RECORDS of Canada.

Įrašą vykdė: Robert Labrosse, Jean Paquin, Guy Rheume.

Viršė: piešė: Venta Rutkauskaitė

Užrašai ir apipavidalinimas: Olivier Lasser.

tė – Gabienė – Gera turėti tėviškę. Pranas Pusdešris – Ne žemės horizontai. Alė Rūta – "Petrus Karuža" memorialinė knyga. Atspausdinta nepaprasta knyga, aiškinanti Lietuvos žemėlapi.

Anglų kalbos skyriuje: Rūta Skirius – "Meilė ir gyvenimas tautiniams audiniams (Kazimieras Bartašius). Dr. Donald Templer – Lietuvių asmenybė. Lietuvių reakcija į dr. Temperio straipsnį. Įvedimas Rūtos Skirius – nuomonės: Liucijos Mažeikienės, Margio Matulionio ir Jurgio Gliados. Ramunė Barkutė – Suvietyti skirtumai (Moterų Federacija).

Žurnalas gausiai iliustruotas nuotraukomis. Viršelyje – nuotrauka lietuviškų audinių meistro K. Bartašiaus su žmona.

"LD" prenumerata: 20 dol. metams, Kanadoje – 25 dol. Prenumeratas siūsti "LD" redakcijai, 4364 Sunset Blvd., LA California, 90029. Antanas Skirius

● "Pasaulio Lietuvis" – rugpjūtis-rugsėjis, 8-9 nr., 1984. Mėnesinis žurnalas. Leidžia Pasaulio Lietuvių Bendruomenė Chicagoje. Redaktorius Bronius Nainys, talkininkas Romas Kasparas. Sporto skyriaus redaktorius V. Grybauskas. Mūsų Skautų skyriaus redaktorė s. Irena B. K. Šerelienė. Techninis redaktorius Clementas Dėdela. Padėjėjai Kęstutis Sušinskas ir Mindaugas Pleškys. Korektoriai Vakarė Valaitienė ir Juozas Masilionis.

Gausiai iliustruotas aktualiomis nuotraukomis. Įvairūs straipsniai. Turinys šio numerio: Lietuva. Politika. Kultūra. Mokslas. Švietimas ir auklėjimas. Pasaulio Lietuvių jaunimas. Mūsų skautai. Sportas. Atgarsiai ir mintys. Pasaulio Lietuvių Bendruomenėje. Laiškai, leidiniai. aukos, Lietuvių Fondas adresai.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

KAD MOKINIAI SKAITYTŲ

Vida Augulytė – Bučmienė
(pabaiga)

Antra, knygų skaitymą tikrinant šiuo būdu, dažnai atsiranda "sukčių", kurie prirašo atpasakojimą, knygų neperskaitę. Tai labai nesunku padaryti, pasinaudojant recenzijomis, vaikų laikraščiuose išspausdintais kitų mokinių atpasakojimais, arba paprasčiausiai, vyresnius draugus paklausinėjant apie jų perskaitytas knygas. Retkarčiais net tėvai savo vaikams padeda taip sukčiauti.

Daug geriau knygų skaitymą tikrinti žodžiu ar raštu, klausinėjant apie perskaitytas knygas. Klausinėjant žodžiu, vienos knygos aptarimas užtrunka apie 3 minutes. Tikrindamas po tris mokinius prieš pamokas ir po pamokų, per mėnesį mokytojas gali patikrinti apie 25 mokinius.

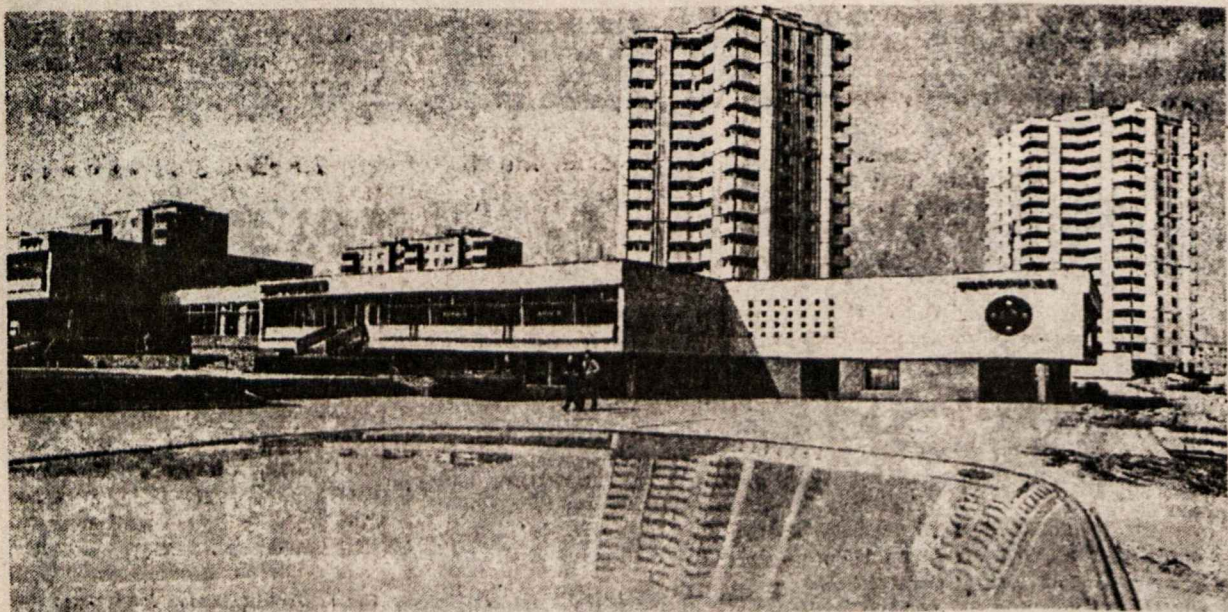
Aš pati knygų skaitymą dabar tikrinu raštu kartą per mėnesį, pamokų metu, iš anksto pranešusi tikrinimo datas. Mokinių pasiklaususi, kuris ką skaito, kiekvienam paruošiu klausimų lapą. Mokiniai atsakymus surašo per 5 ar 10 minučių. Jei mokinys knygą baigia skaityti mėnesio viduryje ir nori būti tuoj patikrinamas, jam leidžiu į klausimus atsakyti prieš pamokas, po pamokų arba per pertrauką.

Kaip sugalvoti tinkamų klausimų? Jei mokytojas knygą yra pats perskaitęs, tai visai nesunku. O mokytojas, bent mano manymu, turėtų būti perskaitęs daugumą knygų, kurias skaito jo mokiniai. Tačiau kartais mokinius perskaito mokytojo neskaitytą knygą. Tuo atveju, tikrinant žodžiu, galima čia pat perskaityti po puslapį iš kelių knygos vietų ir apie juos paklausinėti. Tikrinant raštu, reikia knygą pasiskolinti (kad ir pertraukos metu), kiek spėjama perskaityti ir iš tų puslapių surašyti klausimų.

Skaitydama neseniai išleistą knygą, pasimu 4 ar 5 popieriaus lapus ir, beskaitydama, juose paeiliui rašau klausimus. Baigusi skaityti, kiekviename lape jau turiu apie 7 klausimus, apimančius visą knygą. Visus klausimų lapus baigiu tais pačiais dviem klausimais: kas knygą parašė? ar ji patiko? Pirmasis mokinius pratina atkreipti dėmesį į knygų autorius, o antrasis man padeda susipažinti su mokinių interesais, kad ateityje galėčiau parinkti

IŠ PADANGĖS MIELOS

(IŠ SPAUDOS OKUPUOTOJE LIETUVOJE IR IŠEIVIJOJE)

Kalniečių rajonas Kauno apylinkėje

DU LIETUVIAI IŠRADĖJAI

Sov. Sąjungos išradėjų ir racionalizatorių (toks išsireiškimas vartojamas dabar Lietuvos rusifikacijos

eroje) draugija apdovanojo geriausius išradėjus iki 30 m. amžiaus. Jų tarpe yra atžymėti ir du lietuviai: Arvydas Liubinas, Kauno "Vibrotechnikos" Mokslinio Ty-

rimo sektoriaus jaunesnysis bendradarbis ir racio-nalizatorius Jonas Petrauskas, Šilutės Baldų Kombinato technikos skyriaus viršininkas.

KALBĖKIME SU SAVO VAIKAIS IR VAIKAIČIAIS VIENA GRAŽIAUSIU IR SENIAUSIU KALBŲ - LIETUVIŠKAI!

VLADO ŠVEDO KŪRYBA

Kaune, Filharmonijos salėje įvyko kompozitoriaus Vlodo Švedo koncertas. Jo kūrinys grojo simfoninis Vilniaus Filharmonijos orkestras, dir. J. Domarkas, sol. J. Malikonis ir Kauno Choras.

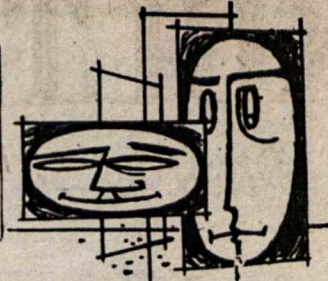
Programoje - poema "Miško Pasaka", kantata "Rožės prie IX Forto", baladė "Trys Mergelės", simfonija "M. K. Čiurlionis".

• Išleista Igno Pikturnos knyga BALTA JŪROS SPALVA. Apybraižos ir reportažai. 1984. Vilnius. 238 psl. 15.000 egz.

Knygoje pasakojama apie Klaipėdos prekybos ir žvejybos laivus, jūrininkų kasdienybę.

• Nidoje vyko tradicinė kūrybinės fotografijos stovykla.

KREIVI VEIDRODŽIAI

"Tu didžiukis, kad esi kriminalistas! Tik pagalvok, kiek darbų tu suteiki - policijai, teisėjams, advokatams, anstoliams, teismo reporteriams, kalėjimo prižiūrėtojams..."

A. MARKEVIČIUS

PAGAL GALVĄ IR KEPURĘ

Tai buvo netikėtumas visiems, bet Jurgiui Vingui - didžiausias: jis, paprastas ekonomistas, buvo paaukštintas viršininku kanceliarijos, kurioje jis dirbo jau dešimt metų. Buvęs viršininkas panorio studijuoti ir karjeros laiptais pakilti aukštyne.

Sėdi susirūpinęs Jurgis viršininko kėdėje ir vadovauja. Aplinkui tyla - visi sėdi suglaudę ausis - kas atsitiko? Kodėl ne Petras ar Alfonsas paskirtas?

Prieš darbo dienos pabaigą įsiveržė į viršininko kabinetą buvęs bendradarbis su sveikinimais ir linkėjimais. Paskui iš švarko ištraukia butelį šampano. Išgėrė su visais, pasibučiavo ir visiems pasidarė gyvenimas malonesnis.

Grįžęs namo, Jurgis Vingis nutėškė portfelį ant sofos ir iškilmingai pareiškė žmonai:

- Madam, prieš tave stovi kanceliarijos viršininkas Jurgis Vingis. Mylėk jį...

- Ar nenorėtum būti Napoleonu? - pyktelėjo žmona. - Tu prisigėrei ir dabar plepi man niekus!

- Bet tačiau...

Kada Jurgiui pasisekė įtikinti žmoną, kad ji tikrai paaukštino, tai ji sėstelėjo ant sofos ir susimąstė. Savo galvoje, lyg skaičiavimo mašinoje, formavo šimtus realių ir fantastinių galimybių. Paskui ji išdidžiai paklausė:

- O su kuo viršininke, malonėjai gerti?

- Na, tokiame atsitikime... Buvęs skyriaus bendradarbiai sveikino mane... Tu pati supranti...

- Netinka viršininkui gerti su pavaldiniais!

- Bet jie juk yra puikūs vyrai, - teisinosi Jurgis.

- Net jei jie ir auksiniai būtų - vistiek netinka. Tą tu pats turi suprasti.

Jurgis tikriausia nesuprato, ir todėl kitą dieną vėl grįžo linksmas.

- Su kuo šiandien? - paklausė įsiremusi žmona.

- Sutikau pažįstamus. Jie sveikino mane, ir tokia proga užėjome į alinę.

- Kas jie tokie buvo?

- Kadaisė mes studijavome kartu.

- Aš klausiu, kas jie yra dabar?

- A, vienas dirba fabrike kaip teisininkas, antras...

- Tu esi asilas, - užgriaudė žmona, - ar tau, kanceliarijos viršininkui pridera baldytis po gatvės alines su kažkokiais teisininkais ir valkatomis? Tu esi viršininkas, ir jei gerai, tai gerk su sau lygiais ar dar aukštesniais!

- Taigi, ar aš turiu užmiršti senus draugus? - bevičiškai ka'bėjo Jurgis.

- Ir tu užmirši, ir tu nematysi, ir nesutiksi jų daugiau... Atsimink, kad nuo dabar privalo pasikeisti buvę papročiai. Kada tu buvai paprastas ekonomistas - tada tu galėjai net keturpėsčias šliaužioti su kiemsargiais, tada nebūtų suolijos net prabėgantis šunelis. Bet dabar - kitas reikalas. Kepurė turi būti pagal galvą. Jei tu sutiksi aukštesnį už save - veskis jį ne į paprastą alinę, bet į šaunų restoraną. Gerai jį pavaišink, ir jis atsimins tave ir po metų - vėl! paaukštins, po kitų metų gal pakels į direktorių, paskui į ministerius, paskui... Ar tokie paprasti dalykai tau dar neaiškūs?

Dabar Jurgis susimąstė. Giliai susimąstė. Ir kada jo galvoje susikontentravo mintys, jis pareiškė:

- Nežiūrint visko, aš tau pasakysiu tiesą...

- Na, tu pats dabar matai!

- Ir gaila, nes mes turėsime skirtis.

- Ką?

- Aš sakau, mes turėsime skirtis. Su tavim, papras-

ta sekretore, aš apsivedžiau būdamas paprastas ekonomistas. Dabar aš esu viršininkas, o tu, kaip ir pirmiau sekretorė. Netinka... Jei keisti, tai keisti viską - kepurė turi pritikti galvai.

(iš esperanto vertė P. Enskaitis)

Šie namai atrodo panašūs, bet kai palyginame šildymo išlaidas, panašumas dingsta

AR JŪS VĖL IŠLEISITE PER DAUG PINIGŲ SAVO NAMO APŠILDYMO ŠIŲ ŽIEMĄ?

GAL JŪS IZOLIAVOTE SAVO PALĖPĘ, BET PALIKOTE RŪŠĮ. GAL JŪSŲ DURYS IR LANGAI NEPAKANKAMAI GERAI UŽKALKIUOTI AR UŽKLIJUOTI. GAL JŪSŲ IR ŠILDYMO SISTEMA PER BRANGIAI ATSIEINA. DABAR YRA GERIAUSIAS LAIKAS SUTVARKYTI ŽIEMAI APŠILDYMĄ IR JO IŠLAIDAS. "ENERGY, MINES AND RESOURCES CANADA" ISTAIGA YRA PASIRUOŠUSI JUMS PADĖTI NUIMTI ŠILDYMO RŪPESTĮ NUO JŪSŲ GALVOS.

MES JUMS PADĖSIME IZOLIUOTI

GERA IZOLIACIJA IR SKERSVĖJŲ NEBUVIMAS YRA GERIAUSIAS BŪDAS SUTAUPYTI PINIGUS NET IKI 40%

NUO JŪSŲ ŠILDYMO IŠLAIDŲ. JŪS GALITE PRAŠYTI HEATHLINE PATARIMŲ METODAMS IR MEDŽIAGAI IR KAIP GALĖTUMET PASINAUDOTI "CANADIAN HOME INSULATION" PROGRAMA (CHIP) \$500 TAKSUOJAMA PARAMA. ŠI PARAMA TAIKOMA VISIEMS NAMAMS, KURIE YRA PASTATYTI IKI RUGSĖJO 1 d. 1977. (SAUSIO 1 d. 1977 NOVA SCOTIA IR PRINCE EDWARD ISLAND).

DIRBKITE PATYS ARBA SAMDYKITE KONTRAKTORIŲ

DAUGELIS ŽMONIŲ MĖGSTA PATYS ATLIKTI SAVO NAMŲ PAGERINIMO DARBUS. BET JEIGU JŪS NORĖTUMĖTE KONTRAKTORIAUS, PASIRINKITE TOKĮ, KURIS YRA UŽREGISTRUOTAS "CANADIAN GENERAL STANDARDS BOARD (CGSB) SĄRAŠUOSE.

Call toll free/Composez sans frais
HEATHLINE/THERMOPHONE
1-800-267-9563

BRITISH COLUMBIA/COLOMBIE-BRITANNIQUE

112-800-267-9563

Energy, Mines and
Resources Canada

Energie, Mines et
Ressources Canada

Canada

AA CENTRINĖS:

Montreal 273-7544
Ottawa 523-9977
Toronto 489-3693
Hamilton 522-8392

London 438-1122
Windsor 252-3842
Calgary 287-2712
Winnipeg 233-3508
Sudbury 674-6217

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS
JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ

ATEIK Į LIETUVIŲ A.A. (ALCOHOLIC ANONYMOUS) GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENĄ TREČIADIENĮ, 7722 GEORGE ST. LA SALLE, QUE. 8 val. vakaro.

ARBA SKAMBINK MUMS:

Leonui G.: 366-2548 (namų); 489-5391 (darbo);
Henrikui N.: 277-7868; Dainiui L.: 768-9606;
Jonui R.: 337-8637

JAPONAI DOMISI LIETUVIŲ VAIKŲ LITERATŪRA

Viena stambiųjų vaikų literatūros leidyklų "Ivasaki" domisi "Vagos" leidyklos Vilniuje išleistomis vaikiskomis knygomis. "Ivasaki" direktorius ir redaktorius M. Komisi ir literatūros vertėjas A. Miadžiūnė lankėsi "Vagos" leidykloje, kur atrinko Japonijai rašytojų V. Petkevičiaus, V. Žilinskaitės, A. Pociaus knygas vaikams su dailininku P. Repšio, P. Eidrigevičiaus, A. Makūnaitės iliustracijomis.

AR PASKAITAI SAVO VAIKUI LIETUVIŠKŲ LIAUDIES PASAKŲ? JOSE RASI IR GROŽIO, IR JUMORO IR IŠMINTIES!

CFMB

RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11:30 iki 12 val. NAKTIES

Programos vedėjas: L. STANKEVIČIUS

1053 Albanel Cr. Duvernay, P.Q. Tel.: 669-8834

**LIETUVIŠKA RADIO
PROGRAMA**

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

10 1/4 % už 90 dienų term. ind.
10 3/4 % už 6 mėn. term. ind.
11 1/4 % už 1 metų term. ind.
11 3/4 % už 2 metų term. ind.
12 % už 3 metų term. ind.
9 1/2 % už pensijų planą
9 % už namų planą
9 % už specialią taup. s-tą
8 1/4 % už taupymo s-tas
6 % už čekių s-tas (dep.)

I M A:

už asm. paskolas nuo 12 1/2 %
už nekilnojamo turto paskol.
(mortgages):
su nekeičiamu nuošimčiu
1 metų 13 1/4 %
2 metų 14 %
3 metų 14 1/2 %
(fixed rate)
su keičiamu nuošimčiu
1, 2 ar 3 metų... 12 %
(variable rate)

AKTYVAI VIRŠ 39 MILIJONŲ DOLERIŲ

Asmeninės paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgičius iki 75 % įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupydydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas Piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos (Line of credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 10 v. ryto iki 3 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 10 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais – nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p. (Lietuvos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai – 1573 Bloor Street West,
Telefonai: **532-8723** Toronto, Ontario
ir **532-1149** M6P 1A6

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont.
M6H 1A8

• TELEFONAI: 532-3400
• 532-3414

AKTYVAI – VIRŠ 24 MILIJONŲ DOLERIŲ

KASOS VALANDOS:

Pirmadieniais 10–3
Antradieniais 10–3
Trečiadieniais uždaryta
Ketvirtadieniais 10–8
Penktadieniais 10–8
Šeštadieniais 9–1
Sekmadieniais 9–12:30

MOKA UŽ:

90 dienų term. indelius .. 10 1/4 %
180–185 d. term. ind. 10 1/4 %
Term. ind. 1 metų 11 1/4 %
Term. ind. 2 metų 11 3/4 %
Term. ind. 3 metų 12 %
Pensijų s-tą 9 1/2 %
Spec. taup. s-tą 9 %
Taupomąją s-tą 8 1/4 %
Depozitų – čekių s-tą ... 6 %

DUODA PASKOLAS:

Asmeninės nuo 12 1/2 %
Mortgičius nuo ... 12–14 1/2 %

ANAPILYJE skyrius veikia sekmd. 9:30–1:00 p.p.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Paroduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamus įvairius sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS – NE PELNAS, BET SAŽININGAS PATARNAVIMAS

toronto

**KLK KRAŠTO TARYBOS
SESIJA**

Kanados Lietuvių Bendruomenės XII-sios Krašto Tarybos antroji sesija vyks š. m. spalio 13-14 d. d. Toronte, Lietuvių Namuose.

Tarybos nariams bus rezervuoti stalai "NL" baliuje.

**KANADOS LIETUVIŲ
MEDIKŲ DRAUGIJA**

I KANADOS LIETUVIŲ MEDIKŲ DRAUGIJOS Valdybą, TORONTO Skyrius pavasariniame susirinkime išrinko dviem metams pirmi – rinkininku – dr. Miką VALADKĄ, sekretorium – dr. Rimantą KARKĄ, išdininku – dr. Antaną KIŠKĮ.

Naujoji valdyba planuoja padidinti savo veiklą ir palaikyti glaudesnius ryšius su Amerikos Lietuvių Gydytojų Draugija, dalyvaudami jos ruošiamuose suvažiavimuose ir konferencijose. Planuojama įjungti į Draugijos narius daugiau lietuvių

gydytojų (medicinos, odontologijos, veterinarijos), gyvenančių įvairiose Kanados vietovėse.

• PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KAVINĖJE sekmdieniais bus gaminami šilti lietuviški valgiai.

• LIETUVIŲ NAMŲ VYRŲ BŪRELIS rengia SPALIO 20 d. Olandų mišraus Okteto lietuviškų dainų koncertą LN salėje 1573 Bloor St. West.

• PRISIKĖLIMO PARAPIJOS TARYBA rengia naujai įšventinto vyskupo Pauliaus Baltakio sutiktuves SPALIO 21 d. Mišios – Prisikėlimo Parapijos bažnyčioje 11:30 v.r. o sutiktuves – 5 val. p.p. Royal York viešbutyje.

**KANADOS ETNINIŲ
STUDIJŲ DRAUGIJA
RUOŠIA KONFERENCIJĄ**

CESA – Kanados Etninių Studių Draugija rengia konferenciją Montrealyje 1985 m., SPALIO 16–19 d. d. Pagrindinė tema: "Ateiviai ir tautinės grupės Kanados miestuose".

JEIGU GERI IR GALI GERTI – TAVO REIKALAS

JEIGU NORI NUSTOTI – MŪSŲ!

ATEIK I LIETUVIŲ A.A. (Alcoholics Anonymous) GRUPĖS SUSIRINKIMĄ, SUSIRENKAME KIEKVIENA PENKTADIENI IŠGANYTOJO PARAPIJOS SALĖJE (Skersai gatvės nuo pensininkų rūmų, 1610 Bloor St West, kampas Indian Rd.) 7:30 val. vakaro.
SKAMBINKITE : 487–5591

6

MALONIAI KVIEČIAME ATsilankyti !

SPAUDOS VAKARA

Nepriklausoma Lietuva

SAVAITRAŠČIUI PAREMTI

1984 m. SPALIO 13 d.

ŠEŠTADIENI, 6 val. v.

TORONTO LIETUVIŲ NAMŲ Didžiojoje Salėje

1573 Bloor Street W.

PROGRAMOJE: Sol. GINA ČAPKAUSKIENĖ ir Sol. RIMAS STRIMAITIS, akomp. Muz. JONAS GOVĖDAS

- Šokiams gros "LES & THE MUSIC MASTERS" orkestras
- Karšta Vakariene ir visų rūšių gėrimai.
- Turtinga Loterijs

ĮĖJIMAS: \$6.00 asmeniui
\$5.00 pensininkams ir studentams

Stalai nenumeruoti.

Rezervuoti galima pas J.V. Šimkų Tel.: 231-9425
arba pas S. Varanką, Tel.: 534-9127 ir

Sekmdienio popietėse „Lietuvių Namuose“, taip pat prie įėjimo.

RENGĖJAI

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" Savaitraščiu Remti Būrelio pirmininkas J.V. ŠIMKUS, Lietuvių Namuose pietų metu platina bilietus į Spaudos Vakara.

Norintieji paruošti tai konferencijai paskaitas arba seminarus specialiomis temomis, prašomi kreiptis į Pierre ANCTIL, Program Committee, CESA, Institut de Quebecois sur la culture, 290 Place Youville, Montreal, Que. H2Y 2B6.

Vidurinėms grupėms vadovaus R. YČIENĖ ir I. LU-KOŠEVIČIŪTĖ. Studentų grupei – R. KARASIEJENĖ. Dainininkų grupei vadovauja G. PAULIONIENĖ, talkininkaujant Ž. ŠILININKAI-TEL.

Ansamblio koordinatorius – J. KARASIEJUS, Tėvų Komiteto p-kė – R. ŽILINSKIE-NĖ.

**TORONTO "GINTARAS"
RUOŠIASI MINĖTI SAVO
TRISDEŠIMTMEČI**

1985 m. pavasarį Toronto "Gintaras" švęs savo jau 30 metų veiklos jubiliejų.

Naują repeticijų ir koncertų sezoną pradeda su 5-kiomis šokėjų grupėmis.

Nauji šokėjai priimami nuo 9 m. amžiaus. Užsiregistruoti pas jaunių vadovę Dalią NAUSĖDIENĘ, tel: 231-1423.

boston

BOSTONO PARENGIMAI:

SPALIO 21 d. – 3 val. p.p.dr. Vytenio VASYLIŪNO vargonų KONCERTAS First&Second Church salėje, Bostone Šv. Kazimiero jubiliejaus proga.

LAPKRIČIO 3 d. – 6:30 val. BALFO Brocktono Skyriaus BANKETAS Sandaros salėje Brocktone.

LAPKRIČIO 11 d. – Šv. Petro Parapijos BAZARAS So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos salėje.

LAPKRIČIO 25 d. – Lietuvos Kariuomenės šventės MINĖJIMAS So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos salėje.

**GERAI PARUOŠTAS
TAUTOS ŠVENTĖS
MINĖJIMAS**

Lietuvių Bendruomenės Bostono Apylinkės Valdyba rugsėjo 9 d. surengė gerą Tautos šventės minėjimą. Po iškilmingų pamaldų, dalyvaudant ir organizacijų vėliavoms, minėjimas vyko Lietuvių Piliečių Draugijos auditorijoje. Čia minėjimą atidarė pirm. Danielius A-verka. Tradiciniai įneštos

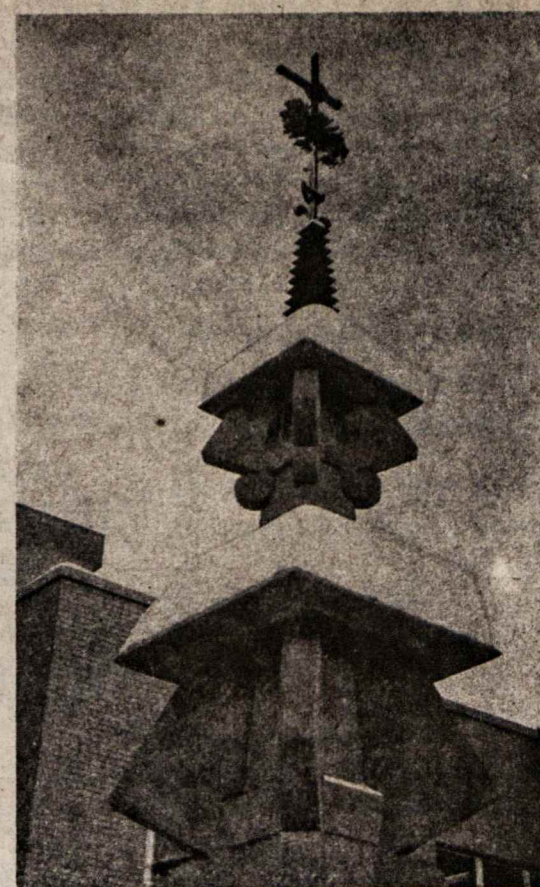
vėliavos, sugiedoti JAV ir Lietuvos himnai, parapijos kleb. kun. Albertas Kontautas sukalbėjo maldą.

Pagrindinis kalbėtojas buvo inž. Almis Kuolas. Jo paskaita buvo diskusinė, gerai akademiškai paruošta.

Aktorė-režisiorė Aleksandra Gustaitienė išpūdingai skaitė pritaikytus šiai šventei B. Brazdžionio, St. Santvaro ir F. Kiršos eilėraščius.

Berklee muzikos kolegijos trio atliko keletą kūrinių. Solistė O. Aleksaitė, akomponuojant prof. J. K. Ačinskui, atliko dainų ir arių programą, parodžiusi nuolatinį tobulėjimą ir gražų muzikalumą.

LB Apylinkės vicep. Henrikas Čepas visiems padėkojo ir pakvietė pasival-sinti užkandžiais, kuriuos paruošė Milda Norkūverka. Tradiciniai įneštos

Laisvės kovų paminklas Jaunimo Centra sodelyje. Projektas architekto Jono Muloko. Nuotr. V. Jasinevičius

DRESHER INSURANCE & REAL ESTATE BROKERS

233-3334 – 231-2661 – 231-6226

3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja – V. DREŠERIS ir A. MIKŠIENĖ

Darbo valandos: 9 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais 9 v.r. – 12 v.p.p.

Narys of "Better Business" Buro

INSURANCE • Namų Gyvybės • Automobilių • Komercinių

533-1121 Walter Dauginis 822-8480

Insurance Agency Ltd.

1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

V. Bačėnas ALL SEASONS TRAVEL, B.D.

1551 Bloor St. W. Visais kelionių reikalais

TORONTO, Ont. bet kur pasaulyje skambinti:

M6P 1A5 Tel. 533-3531

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

Isikūres nuosavuose namuose -

HAMILTONO LIETUVIŲ

KREDITO
KOOPERATYVAS

TALKA

830 Main St. E.
L8M 1L6
Tel.: 544-7125

Kviečia visus lietuvius pasiraudoti teikiamais patarnavimais

MOKAME UŽ:

depozitus / P.C.A. /6. %
santapus9. %
kasdien prirašomas palūka, 8.5 %
term. depositus 1 m.12.25 %
term. depositus 3 m.12.5 %
reg. pensijų fondo9.25 %
term. 90 d. indėlius11. %

IMAME UŽ:

asmenines paskolas14 %
nekilnojamo turto 1m.13.5 %

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda
Nemokamas pilnas čekių aptarnavimas

DARBO VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 10 v.r. iki 5 v.p.p., trečiadieniais nuo 10 iki 1 v.p.p., penktadieniais nuo 10 v.r. iki 7 v.v., šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 12 v.r.

hamilton

"RAMBYNO" PAŠVENTINIMAS

SPALIO 21 d., 3 val. p.p. bus šventinamas RAMBYNAS, Lietuvių Pensininkų Namai Hamiltone 1880 Main W. Po to vyks meninė programa ir vaišės Jauni - mo Centre.

Programą atliks solistai Vaclovas VERIKAITIS ir Anita PAKALNIŠKYTĖ bei aktorai Elena DAUGUVIETYTĖ - KUDABIENĖ ir K. BUNGARDA.

ST. PETERSBURG

Lietuvių Klubo CHORAS pradėjo repeticijas spalio 5 d. LK mažojoje salėje. Choro diriguoja muz. P. Armonas. Kviečiami ir nauji choristai.

GRAŽIAI PAMINĖJO

100 - TĄJĄ SUKAKT!

"Lietuvių Žinių" 100-jo

Hamiltono Mergaičių Choro vadovauja muzikas Jonas GOVĖDAS.

Choro reikalų vedėjas yra ir toliau jo įsteigėjas J. Pleinys.

Marius-Jonas STUNGEVIČIUS baigė McMaster Universitete Hamiltone gamtos mokslų fakultetą ir įsigijo 2 bakalauro laipsnius (skaitytuvų specialybę. Jis dirba to Universiteto medicinos centre.

numerio sukaktis buvo paminėta rugsėjo 23 d., Lietuvių Klube, pietų metu. Prie specialiai paruoštų stalų susėdo visi dirbusieji biuletenio redakciniuose kolektyvuose.

LKP-kas A. Gudonis paskaitė visų jų pavardes, pasveikino juos, padėkojo už atliktą darbą ir pakvietė visus susikaupimo minute pagerbti mirusius Felicijų Prekerį ir Bronių

ottawa

NAUJA LIETUVIŠKA ŠFIMA

St. Jean Baptiste bažnyčioje rugsėjo 22 d., 4 val. p.p. hamiltoniečių Marijos ir Prano Šiūlių dukters RŪTOS ir montrealiečių Vandos ir a. a. Prano Kliučių sūnaus RAIMONDO jungtuvės. Pamaldas laikė ir santuoką palaimino kun. sr. V. Skilandžiūnas.

Pamaldų metu giedojo solistai Gina Čapkauskienė ir Vaclovas Verikaitis; vargonavo muz. J. Govėdas.

Jaunuosius lydėjo keturios poros pamergių ir pabrolių: Loreta Lukšaitė ir Ladas Giriūnas (abu iš Ottawos), Vida Balsevičiūtė (iš Ottawos) ir jaunosios brolis Rimas Šiūlys (iš Hamiltono), dr.

Kliorę, dirbusius "Lietuvių Žiniuose". Toliau programą vesti pakvietė A. Karniū.

Mintis leisti biuletenį kilo tuo metu, kai A. Karnius buvo Klubo pirmininku. Jis nupasakojo visas aplinkybes, paskatinusias leisti "Lietuvių Žinias", pasidžiaugė jų augimu ir paminėjo, jog biuletenio iniciatorius buvo K. Grigaitis. Į aji redakcinį kolektyvą sudarė K. Grigaitis, A. Karnienė, K. Kleižys ir dr. H. Lukaševičius.

Nuo "LŽ" pradžios 1976 m. gegužės mėn. 23 d. redagavo 7 redakciniai kolektyvai.

Pirmojo kolektyvo atstovė A. Karnienė įdomiai pasakojė savo prisiminimus. Antrojo kolektyvo vardu kalbėjo red. K. Urbšaitis,

trečiojo - J. Adienė, ketvirtą - red. St. Vaškys padėkdamas Pr. Naujokaičio eilėraščių "Tai tokia mano Lietuva", penktojo red. K. Gimžauskas tarė trumpą žodį ir padėkdamas A. Miškinio eilėraščių "Žodis", šeštojo - red. P. Stanelis papasakojo savo prisiminimus ir septintojo - visi kolektyvo nariai paskaitė St. Vaškio parašytus kupletus, liečiančius redakcijos darbus. Šio kolektyvo narė K. Gaizauskienė paskaitė savo pačios parašytas aktualijas "Iš redakcijos krepšio".

Visa programa buvo įdomi ir neužtešta: Lietuvių Klubas visus "Lietuvių Žinių" darbuotojus pavaišino šampanu ir jiems buvo sudainuota "Ilgiausių Metų".

JAUNAVEDŽIAI Raimundas ir Rūta SIULYTE - KLIČIAI

mergės: jaunojo sesers dukterė Adriją McVicar (iš Montrealio) ir Daiva Jurkutė (iš Ottawos).

Nuotaukingos vaišės vyko Chateau Laurier viešbutyje.

Dalyvavo arti dviejų šimtų svėčių iš įvairių Kanados ir JAV vietovių. Jaunieji susilaukė daug sveikinimų, linkėjimų ir gražių dovanų.

B. S.

montreal

ŽIEMOS STOVYKLA VETERANAMS

Galų gale yra ruošiamas veteranų Montrealio ŽIEMOS STOVYKLA. Ji įvyks tuose pačiuose kalnuose, kur būdavo studentų žiemos stovyklos, ruošiamos prieš 10-15 metų ir visi tie, kurie maloniai prisimena, kaip būdavo smagu kadaise čia pasilidinėti, yra kviečiami dalyvauti šioje stovykloje.

Laiškas bėga pirmyn, naujos šeimos jau sukurtos, kaip būtų smagu vėl susitikti su senais draugais, draugėmis ir pasikalbėti apie praėjusias stovyklas, gražiai praleistus laikus. Gal net maži vaikučiai susidraugautų, kaip tėvai susidraugavo kadaise.

Stovykla vyks nuo GRUODŽIO 28 d. iki SAUSIO 1 d., AUBERGE St. DONAT (buvusiame "La Reserve" viešbutyje), St. Donat, Que.

Kaina - asmeniui \$249,- (double occupancy). Į šią kainą įeina 4 dienų slidinėjimas, pusryčiai ir vakarienės, Naujų Metų bufetas ir balius, šokiai ir programa kas vakarą ir priežiūra (daycare) jaunesniems vaikams. Kiekvienas kambarys turi dvi dideles lovas, tai tėvai su dviem vaikais gali lengvai apsigyventi šiuose kambariuose. Vaikams iki 6 metų stovyklavimas veltui, o nuo 6 metų iki 12-kos - pusė kainos.

NEPRAL EISKITE ŠIOS GEROS PROGOS SUSITIKTI su senais draugais ir pasilidinėti kartu gražioje Laurynijos kalnuose. Siųskite savo įmokėjimą (\$49) ir plačiau pasiteiraukite apie šią stovyklą pas šiuos ruošėjus:

Rytis BULOTA,
7 Hillcrest, CHATEAUGAY, Que., J6J 3P6,
tel.: (514) 692 4408.

Vytas KUDŽMA,
2850 Cedarwood Dr., apt. 212, OTTAWA, Ont.
KIV 8Y4
tel.: (613) 523-8274.

• VAIVORYKSTĖ pakviesta parodyti Bostoną SPALIO 13-14 d. d., Lietuvių Piliėčių Draugijos salėje, II-me aukšte.

• MONTREALIO VYRŲ OKTETAS koncertuos Worcester, Mass., SPALIO 20 d., vadovaujant ir akomponuojant muz. A. STANKEVIČIUI.

LIETUVIŠKAS KUKLUMAS

Mes lietuviai esame pripratę nuo senų laikų iki šiai dienai save žeminti ir būti labai kukliais. Deja, dabartiniais laikais yra labai svarbu save reklamuoti. Reklama šiame kontinente vaidina didelę rolę ir mes lietuviai, norėdami daugiau save išgarsinti, turėtume sekti šiuo Amerikos kontinento pavyzdžiu.

Aš prisimenu, kaip prieš keletą metų Montrealio "Žmogus ir jo Pasaulis" Expo teatre buvo Montrealio jaunimo "Gintaro" ansamblio pasirodymas. Jauna lietuvaitė pranešėja labai gražia prancūzų kalba supažindino publiką su šiuo ansambliu ir pradėjo pasakoti apie lietuvių ir Lietuvą.

Ten esantieji lietuviai manau, kaip ir aš, nejučiai pasijuto, kai buvo paaiškinta, jog Lietuva savo gyventojų skaičiumi prilygsta Montrealiui ir jo apylinkės miesteliams. Kodėl tas savęs žeminimas? Kodėl nebuvo gaila pasakyti, kad Lietuva yra daug didesnė už Belgiją, Olandiją, ir yra beveik tokio dydžio, kaip Danija? Arba dar geriau, pasakyti, kad Lietuva savo dydžiu ir gyventojų skaičiumi prilygsta Airijai.

L. Stankevičius

Québec

Les citoyens et citoyennes du Québec sont invités à parachever la francisation

L'Office de la langue française offre une aide financière aux personnes et aux groupes dans le cadre de son programme Initiatives francisation

• Expérience d'animation dans un quartier, une communauté culturelle, un lieu de travail, un milieu social, etc.

• Concours d'enseignes et d'affiches, concours oratoires, concours de terminologie dans des corps de métier.

• Publication relative à une expérience ou à un projet de francisation.

• Exposition de travaux reliés à la francisation.

L'Office de la langue française recevra les projets du 1er octobre au 15 décembre 1984.

On peut se procurer le programme détaillé et le formulaire de demande dans l'un ou l'autre des bureaux de l'Office de la langue française.

VALYKLA
SPECIALYBĖS:

- BATŲ TAISYMAS
- DRABUŽIŲ PERSIUOVIMAS
- ADYMAS AUDIMU
- MARŠKINIŲ SKALBIMAS
- UŽUOLAIĐŲ VALYMAS
- SAUGOJIMAS (STORAGE)
- ZOMŠAS

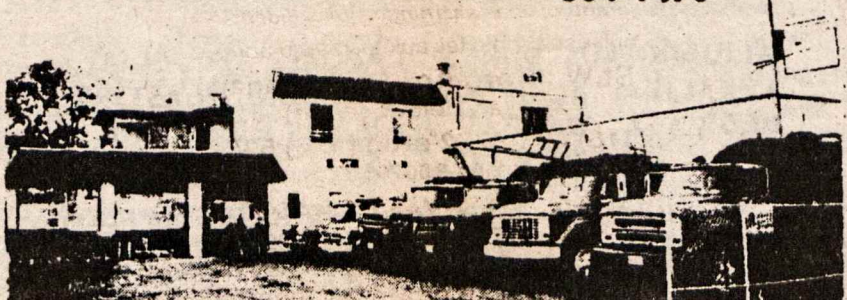
495-90e AVENUE, LaSalle
365-1143

7661 A CENTRALE, LaSalle
365-7146

2955 ALLARD, Ville Emard
766-2667

GUY RICHARD
ROOFER — COUVREUR
7725 George LaSalle

Seriausias patarėjas ir darbo atlikėjas stogadengys GUY RICHARD, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darbą atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Stogo dengimui ar taisymui skambinkite: **364-1470**

Embassy Fur Mfg. Reg'd.

1449 St. Alexander St. Suite 209, Mayor Bldg.

SUTAUPYKITE NUO \$500.- IKI \$1000.- PIRKdami GARANTUOTAI NAUJUS KAILINIUS PALTUS TIESIAI IŠ FABRIKO. DAROMI PATAISYMAI BEI PERSIUOVIMAI.
Tel. 845-2912 EMBASSY FUR

MIRUSIEJI

• ŠALTANIS Antanas, 84 m. mirė Royal Victoria ligoninėje. Liko žmona Marija, dvi dukros su šeimomis, puseserė. Palaidotas per AV bažnyčią Cote des Neiges kapinėse.

Užuojausia artimiesiems.

PADĖKA

Vyt. BARAUSKAS ir A. ČEPULIS sutaisė "NL" Redakcijos patalpų balkoną. Nuoširdžiai dėkojame! "NL"

• AV PARAPIJOS PIETŪS bus surengti tradiciniam parapijos subuvimui SPALIO 28 d. Ta proga bus traukiami ir DIDŽIOSIOS LOTERIJOS laimingieji bilietai.

Kviečiami visi dalyvauti.

KVINTETAS "HARMONIJA" atliks meninę programą AV Parapijos salėje LAPKRIČIO 10 d. "Harmonija" atvyksta iš New Yorko, Montrealyje koncertuos pirmą kartą. Yra koncertavę daugelyje Amerikos miestų ir visur buvo labai šiltai sušikiti ir įvertinti.

Koncertą rengia KLKM Draugijos Montrealio Skyrius.

• ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOJE metinės kolekcinės numatomos LAPKRIČIO 21-25 d. d. vakarais.

• ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS iš lauko remonto darbams talkininkavo Parapijos Komitetas ir Robertas Valinskas.

Po vasaros atostogų, dabar sekmadieniais vėl po mišnių vyks kavutės.

PASVEIKINO SUKAKTUVININKĘ

Irenai LUKOŠEVIČIENEI, pasižymėjusiai visuomenininkė, jos gimimo dienos proga buvo surengta staigmena - pobūvis. Atvyko giminės iš arti ir toli, draugai ir bičiuliai, viso apie 60 žmonių, Petro ir Irenos Lukoševičių namuose.

Dukra Rasa pasakė sveikinimo žodį šeimos vardu ir iškė dovaną. Vincas Piečaitis ir Rita Lukošienė iškė dovaną nuo draugų. V. Piečaitis palinkėjo ilgiausių metų vis neperžengiant 42-jų metų amžiaus. Sveikino AV parapijos kleb. kun. J. Kubilius ir Petras Lukoševičius.

Sukaktuvininke atsakė padėkos žodžiu šeimai ir visiems atvykusiems.

Po kelių dienų, 1 spalio, Ireną Lukoševičienę, VAI-VORYKŠTĖS įsteigėją, pasveikino vaivorykštinių, įteikusios jai gražių gėlių vazoną ir praleidusios ma-lonų vakarą kartu jos namuose.

Savo energija, atsidavimu lietuvių, dirbant įvairiuose baruose ji nusipelnė visų montrealiečių geriausių linkėjimų.

• Buvęs montrealietis, Raimondas ŠIAUČIULIS ir jo žmona Vida, dabar gyvenantys Toronte, susilaukė pirmagimės dukrelės.

SEKTINAS VERDUNO POTVARKIS

Verduno miesto taryba pagriežtino triukšmo kontrolės potvarkius, nes kaimuriose vietovėse dėl triukšmo gerokai skundžiamasi. Ypatingai vasaros metu, kai gyventojai mėgsta palikti atidarytus savo langus, pa-

Naujausieji Kanados pašto ženklai, vaizduojantieji švyturius. Prie švyturių statybos tobulinimo ir jų užlaikymo

leidus radijus ar patefonus pilnu garsu ir patys įsitaipyti triukšmingai balkonuose.

Nauji potvarkiai miesto savivaldybės tarnautojus įgalina uždrausti kelti perdide- triukšmą; be specialaus leidimo atimti bet koki aparatą, keliantį triukšmą viešose vietose; patikrinti išorėje ar viduje kiekvieną pastatą ar važmenį, jeigu manoma, kad ten pažeidžiamas šis potvarkis.

Draudžiama naudoti radiją, TV ar patefoną taip, kad trukdo kaimynams. Taip pat naudojimą mikrofonų, garsiakalbių, švilpukų, skambalų ir būgnų netoli pastatų ar važmenyse, kurie būtų girdimi iš gatvės.

Be to, statybos darbai atliekami 150 metrų atstume nuo gyvenvietės, turi būti sustabdyti nuo 10 val. v. iki 7 val. ryto, taip pat sekma-dieniais ir šventadieniais.

mo metodų gerinimo yra nemaža prisidėjęs lietuvis inž. J. V. Danys, gyvenantis Ot-tawoje

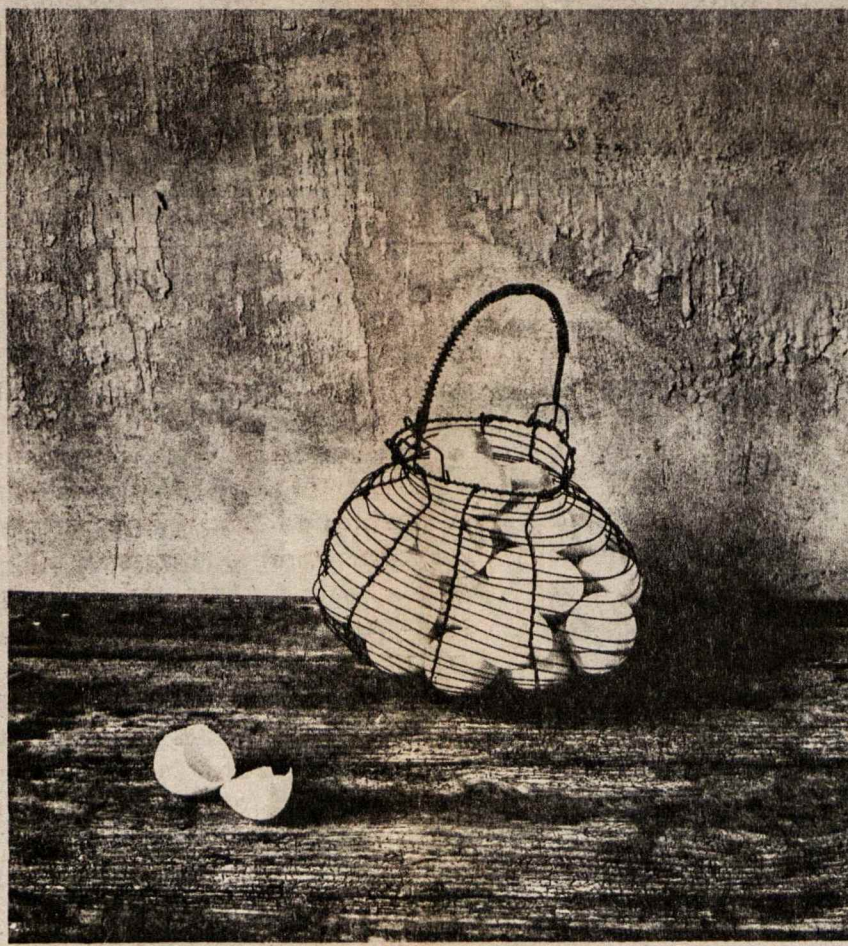
Naktį draudžiama vykdyti darbus dinamito pagalba, pakrauti sunkvežimius, šukauti reklamas, važinėti sugedusiais dulintuvais ir be reikalo naudoti automobilių sirenas.

Reikia pasakyti, kad pats laikas pradėti rūpintis tokių potvarkių išleidimu ne tik Verdune. Ne kartą, važinė-jant metro ar ir autobusu LaSalle ir Verduno ruože, grupės paauglių kelia nepakenčiamą triukšmą ne tik savo nešiojamais radijo aparatais, bet ir gamtos dovanotomis dūdomis gerklėlėje.

• VIL ENIŠKIENĖ Ona atvyko iš Bostono ir vieši J. ir M. Adomaičių šeimoje. Ji yra M. Adomaitienės sesuo, buvusi montrealietė.

• PLOKŠTELĖ "PASAKOS" galima gauti nusipirkti ir "NL" redakcijoje.

LA PHOTOGRAPHIE FRANÇAISE

Le panier aux oeufs Jean-Pierre Sudre • Boulay-Morin • 1953

• MONTREALIO Miesto KULTŪRINIŲ PARENGIMŲ SKYRIUS surengė prancūzų fotografų parodą Maison de la Culture de Maisonneuve patalpose 4120, Ontario Est gatvėje. Paroda vyks nuo spalio 2 d. iki lapkričio 4 d.

TONY PHOTO STUDIO
 PORTRAITS
 PASSEPORT • COMMERCIAL
 MARIAGE • WEDDINGS
 2540 rue SHERBROOKE, E.
 TONY LAURINAITIS
 MONTREAL, P.Q. H2K 1E9 525-8971

TRANS QUÉBEC SIDINGS LTD
 ALIUMINIJAUS DURYs, LANGAI, STOGELIAI, APKALIMAI ALIUMINIUM, PLIENU, PLASTINE MEDZIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR APDRAUSTAS.
 Savininkas: JOHN OSKOWICZ
 3351 Belair St., Montreal, Que., H2A 2A5
 Telefonas: 721-9496

LITAS MONTREALIO LIETUVIU KREDITO UNIJA
 1475 DE SEVE STREET, MONTREAL, P.Q. TEL: 766-5827

MOKA UŽ:		DUODA
CERTIFIKATUS: MIN. \$ 1,000.00		PASKOLAS:
1 METŲ 11.75 %		NEKILNOJAMO
TERMINUOTI INDELIAI		TURTO IR
1 METŲ 11.25 %		ASMENINĖS
180-364 D. 10.75 %		PASKOLOS
120-179 D. 10.25 %		MIRTIES
30-119 D. 9.75 %		ATVEJU
TRUMPALAIKIU INDELIU		DRAUDŽIAMOS
UŽ \$ 20,000 IR DAUGIAU		IKI \$ 10,000
TAUPOMOSIOS SĄSKAITOS:		
SPECIALIOS 8.25 %		
SU DRAUDIMU 8 %		
ČEKIŲ SĄSKAITOS 5 %		

VISI PATARNAVIMAI NEMOKAMI

KASOS	VALANDOS
1475 De Seve	3907 A Rosemont
Pirm. Antr. Treč. 9:00 - 3:00	
Ketvirtadieniais 12:00 - 8:00	4:00 - 8:00
Pentadieniais 10:00 - 6:00	12:00 - 6:00

Sekmadieniais nuo SPALIO 15 d. iki GEGUŽĖS 15 d.
 1475 De Seve ir Sv. Kazimiero par. salėje : 10:30 - 12:30

Maurice Kaplan
 Kailių Siuvejas
 Tel 767-6183 dabar pakeistas į : 288-9646

- Didelis pasirinkimas gatavų paltų
- Vasaros laiku saugojimas (Storage)
- Taisau ir remodeliuoju
- Siuvu ir parduodu

1449 rue St. Alexandre, Suite 500 A
 Montreal, P.Q. H3A 2G6 **Tel: 288-9646**

D.N. BALTRUKONIS
 IMMEUBLES - CLASSIC INC.
 Nekilnojamo Turto visapusiškas patarnavimas
 PIRKIMAS - PARDAVIMAS
 445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P.Q. H3N1R1
 Tel. Business: 273-9181 ; Residence: 737-0844.

JONAS IR CÔTÉ
 REALTIES
 5159 De Maisonneuve West,
 Montreal, P.Q. H4A 1Z3
VINCAS PIEČAITIS
 Nekilnojamo turto patarnavimas Montrealyje

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS !

PETRAS ADAMONIS
 C. I. B.
 GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
 ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
 3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.
DRAUDIMO AGENTŪRA
 6695 - 35th Avenue, Montreal H1T-3A6
 TEL. 727-3120 Namų 376-3781
 Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.
 Komercinio, privataus turto, automobilių atsakomybės, gyvybės draudimas
 Agentūra veikia nuo 1945 m.

montreal west automobile
 11 WESTMINSTER SOUTH, MONTREAL WEST

LEONAS GURECKAS,
 SALES MANAGER **Tel. 489-5391**

PRIMENAME MIELIEMS PRENUMERATORIAMS, KAD PASITIKRINTŲ AR SUSIMOKĖJE PRENUMERATĄ UŽ ŠIUOS METUS - "NL"

DR. J. MALISKA
 DANTŲ GYDYTOJAS
 1440 St. Catherine St. W.
 Suite 600, Montreal, P.Q.
 Tel. Bus.: 866-8235
 Namų: 671-4675

Philip A. Sulginski
 D.D.S.
 Dental Surgeon Chirurgical-Dentiste
 8606 rue CENTRALE, suite 209
 VILLE LA SALLE, QUEBEC H8P 1N5
 Tel: 364-4658

M. CUSSON R. GENDRON
 VAISTINĖ
 Atidaryta kasdien nuo 9 a.m. iki 10 p.m.
 Sestadieniais: nuo 9 a.m. iki 9:30 p.m.
 Sekmadieniais: nuo 10 a.m. iki 9:30 p.m.
 GREITAS, NEKAINUOJANTIS PRISTATYMAS
 7626 Central St. Ville La Salle, P.Q.
 TEL: 366-9742 ir 365-0505

Dr. A. S. POPIERAITIS
 B.A., M.D., C.M.A., M.Sc., L.M.C.C., F.R.C.S. (c)
 MEDICAL ARTS BUILDING, 1538 Sherbrooke St. W. Suite 215,
 Montreal, P.Q. TEL: 931-4024

ADVOKATAS
ROMAN J. IŠGANAITIS
 B. A., B. C. L.
 4 Notre Dame E. Suite 504, Montreal, P.Q.
 H2Y 1B7 TEL: 878-9534

ADVOKATAS
VICTOR E. RUDINSKAS
 B. Eng., M. Eng., L.L.B., B.C.L.
 4701 Bannantyne, Verdun (kampas 2-nd Ave.), P.Q.
 H4G 1E6 TEL. Bureau: 769-8824;
 Residence: 366-6245

NOTARAS
J. BERNOTAS
 5 Place Ville Marie, Suite 1220
 Montreal, P.Q.
 H3B 2G2 Tel.: (514) 871-1430

NOTARĖ
RŪTA POCAUSKAS
 103 Fieldfare, Beaconsfield, H9W 4W9
 Res. TEL.: 697-2261